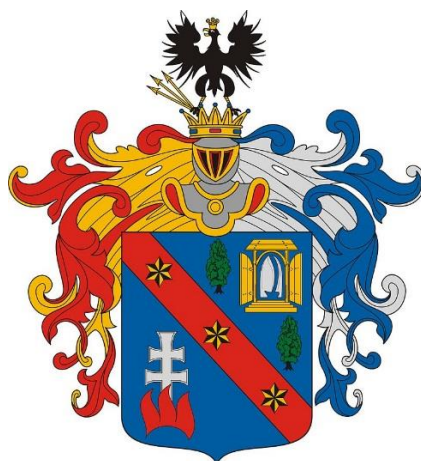

BATTONYA VÁROS
LOCAL AGENDA 21
HELYI FENNTARTHATÓSÁGI PROGRAMJA

Budapest, 2019. április hó

A programot Battonya Város Önkormányzat Képviselő-testülete

_____ számú határozatával hagyta jóvá.

jegyző

A FŐMTERV Zrt. által 2015 márciusban készített dokumentációt NATURAQUA Kft. 2019 áprilisában felülvizsgálta :

.....

Kober Tamás

Kamarai nyilvános szám: 13-10405
SZKV-1.1, SZKV-1.2, SZKV-1.3, SZKV-1.4

.....

Wischy Dávid

Kamarai nyilvános szám: 01-15580

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS, ALAPFOGALMAK, ALAPELVEK	5
2. HÁTTÉR, KÖRNYEZET, HELYZETELEMZÉS.....	9
2.1 A terület közigazgatási lehatárolása, településszerkezet, zöldfelület	9
2.2. Településszerkezet.....	10
2.3. Érintett földrajzi terület bemutatása, természeti környezete, meteorológia	10
2.4. Gazdasági-társadalmi környezet, demográfiai helyzet bemutatása.....	12
3. KÖRNYEZETI JELLEMZŐK (levegő, talaj, zaj, élővilág, víz, hulladékok, táj-természet, épített környezet)	15
4. SWOT-analízis	23
5. KÉRDŐÍVEK KIÉRTÉKELÉSE.....	25
6. A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS PROGRAM FELADATAI ÉS CÉLKITŰZÉSEI.....	33
6.1. A Fenntarthatósági Program társadalmi célkitűzései és feladatai	34
6.1.1. Társadalmi szemléletformálás	34
6.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése.....	34
6.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése.....	35
6.1.4. Szociális helyzet fejlesztése	37
6.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése	38
6.1.6. Kulturális élet fellendítése	39
6.1.7. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása	40
6.1.8. Közösségi közlekedés fellendítése	42
6.2. A Fenntarthatósági Program környezetvédelmi célkitűzései és feladatai	42
6.2.1. Környezet ismerete, környezettudatosság	43
6.2.2. Települési és épített környezet védelme	46
6.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásuktól (levegő, víz, zaj)	49
6.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	54
6.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása.....	56
6.2.6 Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása	58
6.2.7. Hulladékgazdálkodás	59
6.3. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése.....	62
6.3.1. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése.....	62
6.3.2. Ipar fejlesztése.....	63
6.3.3. Mezőgazdaság fejlesztése.....	65

6.3.4. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése	66
6.3.5. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése.....	68
7 MONITORING JAVASLAT	71
8. MEGVALÓSÍTÁS.....	80
8.1. Az önkormányzat szerepe a helyi fenntarthatóság megvalósításában	80
8.2. A fenntartható fejlődés érvényesítésének lépései	81
9. IRODALOMJEGYZÉK.....	83

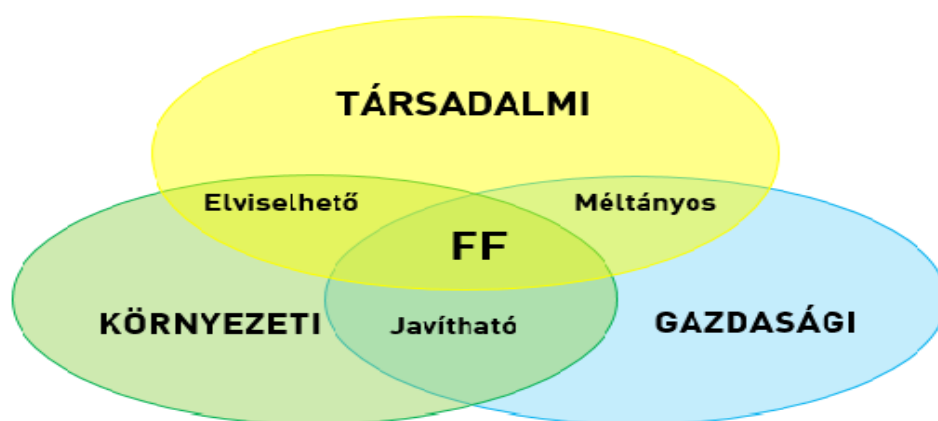
1. BEVEZETÉS, ALAPFOGALMAK, ALAPELVEK

A nyolcvanas évek elején jelent meg a "fenntarthatóság" vagy a "fenntartható fejlődés" kifejezés a nemzetközi szakirodalomban.

1983-ban az ENSZ Közgyűlés határozata alapján megkezdte munkáját az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága, amelyet Gro Harlem Brundtland norvég miniszterelnök vezető. A Bizottság 1987-ben, „Közös jövőnk” címmel kiadott jelentésében a gazdasági növekedés olyan új korszakának lehetőségét vázolta fel, amely a fenntartható fejlődés globális megvalósítására épít, megőrzi a természeti erőforrásokat, s amely megoldás lehetne a fejlődő országok nagy részében elhatalmasodó szegénység leküzdésére is.

A jelentés nagyon röviden és tömören határozta meg a fenntartható fejlődés fogalmát: "a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket."

A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális (társadalmi), a gazdasági és a környezeti pillérek és mindhárom együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél "bevonult" a nemzetközi konferenciák, szervezetek dokumentumaiba és a nemzeti kormányok cselekvési programjaiba.

A Fenntartható Fejlődés alappillérei

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki és egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat, elkerüljük a káros hatásokat, és különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: "A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg." (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000).

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt. 1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Local Agenda 21” program

(„LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. Ezzel a modellel a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat (ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

A Magyar Köztársaság Kormánya 2007. június 29-én elfogadta a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiát és a hozzá kapcsolódó Tagállami jelentést az Európai Unió megújított fenntartható fejlődési stratégiájának végrehajtásáról. Ebben a Magyar Kormány, tárcaközi egyeztetéseket követően, megfogalmazta az országos léptékű tennivalókat. A dokumentum mindenekelőtt pontosan meghatározta a fenntartható fejlődés fogalmát:

„A fenntartható fejlődés a tágan értelmezett életminőség javulását szolgálja, amely nem szűkíthető le az anyagi jólétre, hanem magában foglalja a környezet minőségét, a demokratikus jogok érvényesülését, a természeti erőforrásokhoz valamint a társadalom nyújtotta szolgáltatásokhoz és intézményekhez való hozzáférést, a teljes testi, lelki egészséget, a szabadidőt, a biztonságot is. A társadalmi jólét a környezetminőség és a társadalmat alkotók életminőségének együttes megnyilvánulása.

A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel és a társadalmi igazságossággal, esélyegyenlőséggel.

A természeti erőforrások vonatkozásában ez azt jelenti, hogy hosszú távon a természeti környezet eltartó-képességével összhangban lehet csak a társadalom reális szükségleteinek a kielégítéséről gondoskodni; a környezet eltartó képessége egyben az igények kielégítésének korlátja is. Ennek megfelelően van szükség a természeti erőforrások fenntartható használatára, amelynek megvalósításához a társadalom környezet-tudatos és környezet-etikus magatartása szükséges. Ennek a megvalósulásához szükséges, hogy a jövő nemzedékének szakmailag megalapozott, megfelelően előkészített környezettudatos nevelése a családban és az oktatás valamennyi területén nagyobb teret kapjon.

A fenntarthatóság elvei szerint élő társadalomban többek között érvényesül a szociális igazságosság, amelynek az alapja a lehetőségekhez való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása, és a társadalmi terhekből való közös részesedés; az életminőség folytonos javítására való törekvés. E cél elérése érdekében olyan erkölcsi normarendszert szükséges a társadalom tagjai felé közvetíteni, amely ezeket a folyamatokat támogatja, illetve elősegíti.

A méltányos életkörülmények, a megfelelő életminőség, jólét biztosítását kifejező célkitűzés mindenkire – a jövő nemzedékekre is – vonatkozik. A fenntartható fejlődés tehát elismeri és céljának tekinti az egymást követő nemzedékek megfelelő életminőséghez való egyenlő jogának biztosítását, s az ezzel összefüggésben álló köteleességek teljesítését. A fenntartható fejlődés tehát olyan fejlődés, amely lehetővé teszi a jelen generációk szükségleteinek kielégítését úgy, hogy ez nem veszélyezteti a jövő generációk azon lehetőségét, hogy szükségleteiket kielégítsék.

A jelenlegi társadalmi-gazdasági folyamatok, illetve hatásaik jelentős részben ellentétesek a fenntartható fejlődés követelményeivel. E trendek ismeretében elkerülhetetlen egy olyan fejlődési pályára való áttérés, amely hosszú távon biztosítja a társadalmak és köztük a magyar társadalom fenntartható fejlődését.”

LOCAL AGENDA 21

A „LA 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés

(beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

Az említett fenntartható fejlődés nemzeti stratégia globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai - az előzőekkel is összefüggésben - a következők:

- a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

A program felépítése a következő részekből tevődik össze:

1. Helyzetelemzés: a LA21 program bemutatása, a Város bemutatása (földrajzi, történeti természeti, környezeti, infrastrukturális, társadalmi és gazdasági helyzetének áttekintésével).
2. Helyzetértékelés, a tapasztalatok kiértékelése, SWOT analízis.
3. Kérdőívek kiértékelése
4. Stratégia: fenntarthatósági célok megfogalmazása, prioritás sorrendjének meghatározása és a várható hatások megfogalmazása.
5. Megvalósítás: a LA21 3 fő pillérét figyelembe véve a célok megvalósítására vonatkozó programok, részprogramok meghatározása
6. Monitoring: célok és indikátorok meghatározása a fejlesztések tükrében 20 éves időtartamra.

A Local Agenda 21 megvalósításának lépései

1. *Külföldi és hazai példák feltárása, az LA 21 folyamat eddigi eredményeinek értékelése*
 - A Local Agenda 21 lépéseinek, eszközeinek meghatározása
2. *Jogi, társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetelemzés*
 - Az LA21 jogszabályi hátterének feltárása és más tervekhez, dokumentumokhoz való kapcsolódásának (illeszkedésének) vizsgálata.
 - A Város gazdasági, társadalmi és környezeti állapotának, folyamatainak elemzése statisztikai adatok segítségével.
 - A fenntarthatósággal, ezen belül a környezetvédelemmel, a közvetlen környezettel kapcsolatos kérdőíves kutatás elvégzése.
 - A statisztikai indikátorok kiválasztása a változások követéséhez.
3. *Partnerség, bevonás*
 - A lakosság, valamint a szakmai és civil szervezetek bevonása a programba, konzultációk lefolytatása és további információ, adatgyűjtés, kérdőív módszerrel
4. *Stratégiai csoport felállítása*
 - A helyi önkormányzati döntéshozókból, szakmai szervezetek és az oktatási intézmények képviselőiből, valamint a LA 21 folyamatot vezető szervezet tagjaiból álló stratégiai csoport megalakítása.
5. *Akciótervezés*
 - A stratégiai dokumentum részét képező akciók pontos meghatározása.
 - A tervezés felügyelete, koordinációja.
 - A korábbi ágazati tervek beépítése a LA 21 folyamatba.

6. *Kommunikáció*

- Az interneten, valamint a helyi nyomtatott sajtón keresztül történő kommunikáció.
- A lakosság valamint a szakmai, civil szervezetek visszajelzésének megfelelő fogadása.

7. *Végtermék*

- A gyakorlatban kettős végtermékről beszélhetünk. Egyrészt létrejön egy stratégiai dokumentum, ami a helyzetelemzés mellett tartalmazza a stratégiai akciókat, és konkrét javaslatokat tesz, lépéseket fogalmaz meg a Város hosszú távú, fenntarthatóság felé mutató működésére. Másrészt a feljebb ismertetett lépések megfelelő koordináció esetén egy folyamatot indítanak el, ami a környezettudatosság növelésében, a lakossági és intézményi (pl. vállalati, önkormányzati) döntésekben jelenik meg.

8. *Monitoring*

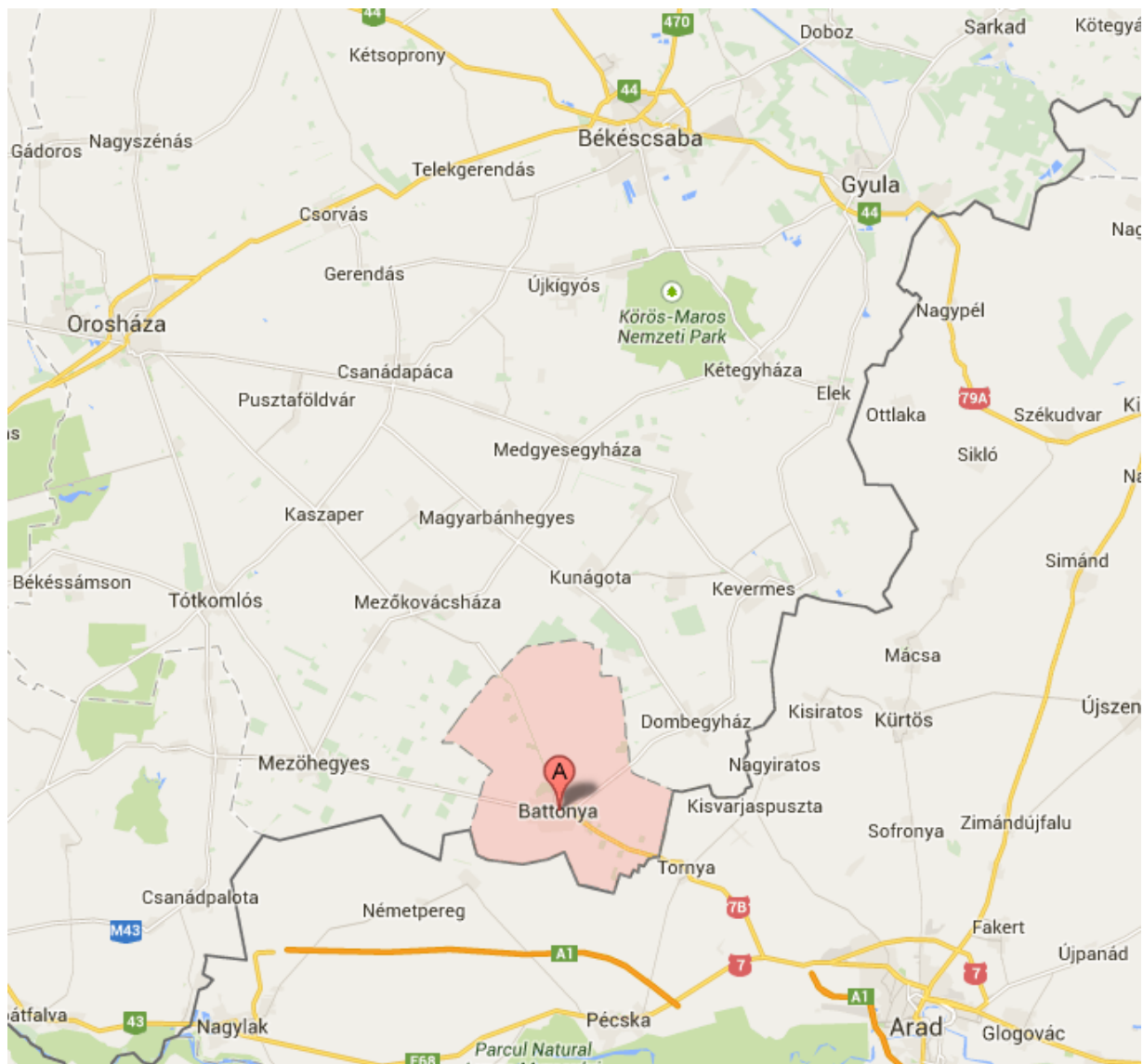
- Mivel egy hosszú távú folyamat elindításáról van szó, ezért a LA 21 megalapozását és a stratégiai dokumentum létrejöttét követően is komoly szükség van a Local Agenda 21 folyamat működésének nyomon követésére. A monitoring csoport felállítása a stratégiai csoportban helyet kapó intézményi képviselők feladata.

A Local Agenda 21 program fő területei:

- a helyi közösségi humán és intézményi kapacitások fejlesztése
- a helyi és a regionális fenntarthatósági programok kidolgozásához és végrehajtásához nyújtott segítség
- a környezeti döntésekben való lakossági részvétel előmozdítása és ezzel a demokrácia erősítése
- a helyi és a regionális környezetpolitika számára kedvező jogi és gazdasági környezet kialakítása

2. HÁTTÉR, KÖRNYEZET, HELYZETELEMZÉS

2.1 A terület közigazgatási lehatárolása, településszerkezet, zöldfelület

Battonya város a Dél-Alföldi régióban, Békés megyében, a Mezőkovácsházai járásban.

Az Alföld és a megye délkeleti részén, a Száraz-ér mellett, a román határtól 1km-re található. Határátkelőhely Tornyán át Romániába, a határ kb. 6 km-re van tőle. Battonya elhelyezkedése, a határ menti fekvése miatt, az országon és az Unión belül periférikusnak mondható, de a környező településekhez viszonyítva központi fekvésű. A várost a történelmi hagyományok és a földrajzi helyzete térségi központtá teszik.

Szomszédos települések: Dombegyház, Mezőkovácsháza és Mezőhegyes, illetve a határ másik oldalán Pécska és csatolt települései: Tornya, Szederhát és Óbodrog, Kispereg és Németpereg.

Természet földrajzilag az Alföld Körös–Maros köze középtájának Csanádi-hát nevű kistáján fekszik.

A kistérség és a város környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatósághoz, illetve környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságához való tartozását a többször módosított 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló rendelet szabályozza úgy, hogy Battonya a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőséghez, mint zöldhatósághoz, illetve a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságához tartozik.

2.2. Településszerkezet

Battonya község közigazgatási területének beépítésre szánt területei az alábbi terület felhasználási egységekre tagolódnak:

- Kisvárosias lakóterület
- Kertvárosias lakóterület,
- Falusias lakóterület,
- Településközpont vegyes terület,
- Központi vegyes terület,
- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület,
- Ipari gazdasági terület,
- Temető és kegyeleti park területe,
- Veszélyes-hulladékkezelő telep,
- Szennyvíztisztító területe,
- Nyersanyaglelőhely területe
- Külszíni bányaterület

A városközponti területe építészeti karakterében kiemelkedik a városi szövetből. A négy templom körül kialakult városmagot a tornyok látványán túl a községháza, volt szálló és kaszinó épület, régi takarékpénztár, hajdani járási intézmények, oktatási létesítmények hangsúlyozzák ki.

Gazdasági övezet a meglévő iparterületeken, ill. a távlati fejlesztési területen található. Battonya külterületén ipari területként kezelendő a MOL Bányászati üzemének területe, ahol ipari tevékenység folyik.

Különleges területek:

- temető
- kegyeleti park
- veszélyes hulladékkezelő
- szennyvíztisztító
- nyersanyaglelőhely
- külszíni bányaterület

2.3. Érintett földrajzi terület bemutatása, természeti környezete, meteorológia

Domborzat

Battonya város az Alföld délkeleti részén, Békés megyében, Békés-Csanádi löszhát déli részén a Maros egyik mellékfolyója a Szárazér két partján, a román határ mentén terül el. A terep a síkság jellegével bír. Területe: 145.71 km². A kistérség talajadottságait az úgynevezett Békés-Csanádi löszhátság tulajdonságai határozzák meg, amely az ország legalacsonyabban fekvő területe. A síkvidéki felszínen a szél hatására kialakult térszín uralkodó talajfajtája a löszön képződött sötét színű, meszes középkötött vályog.

A Békés-Csanádi- háton fekvő térség kedvező természetföldrajzi adottságokkal, kiváló termőképességű mezőszéki talajokkal rendelkezik. A Battonya és Pusztaföldvár közötti sáv a Dél-Alföld egyik legkevésbé süllyedő része, a szénhidrogén-felhalmozódások ismert területe.

A nagyobb dűnék közötti részek, illetve a mélyebb fekvésű kiterjedtebb laposok rossz lefolyásúak. A felszínt – a nyugati rész elgátolt laposainak kivételével – mindenütt infúziós lösz, homokos lösz fedti. Alacsony potenciális szeizmicitású terület (6° MS alatt). Nyersanyag előfordulásai közül a battonyai téglagyag (1 millió m³) emelhető ki.

A Maros-hordalékkúp a jó felszín alatti vízbeszerzési lehetőségekre építve a regionális vízellátó rendszer tápterülete, ezért megbízható védelme nélkül kritikussá válhat a megye nagy részének vízellátása.

Éghajlat

A térség éghajlata meleg, száraz, közel a mérsékelt száraz, enyhén kontinentális éghajlatú típushoz tartozik. A napsütéses órák száma országosan itt a legmagasabb. A hőigényesebb mezőgazdasági kultúráknak kedvez a térség. Az egész körzetre jellemző a jó geotermikus adottság.

Az évi középhőmérséklet: 10,6 °C, a vegetációs időszak átlaghőmérséklete 17,1–17,3 °C. A fagymentes időszak körülbelül 194 napig tart. A csapadék mennyisége kevésbé kedvező. Az évi csapadékösszeg 600 mm körül van, a vegetációs időszaki átlag körülbelül 350 mm. A 24 óra alatt lehullott csapadékmaximum 71 mm. A hótakarós napok átlagos évi száma 30-31, az átlagos maximális hó vastagság 18 cm.

A vegetációs időben lehulló csapadék nem fedezi a növényzet vízigényét, a biztonságos termesztéshez öntözés szükséges.

Uralkodó szél északi, de gyakori a déli, délkeleti szél.

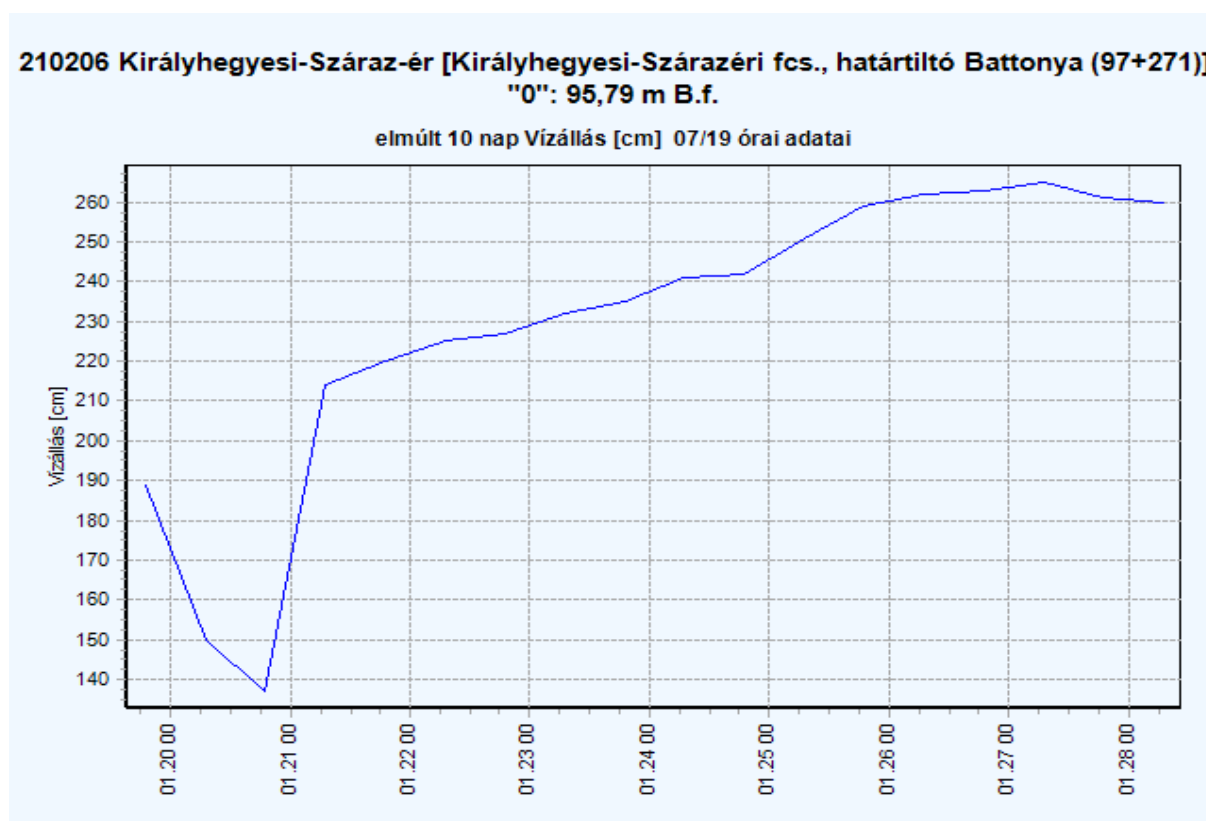
Ariditási index: 1,17 körül.

Vízrajz

Egyetlen jelentősebb vízfolyása a Száraz-ér (167 km, 1304 km²), amely 44 km hosszan kanyarog a tájban. Nagyobb mellékvizei:

Cigányka-ér (16 km, 40 km²) és a Kutas-ér (30 km, 143 km²).

Kiágazik belőle a Mezőhegyesi-Élővíz-csatorna (42 km, 246 km²). Száraz, gyér lefolyású, vízhiányos terület. A vízfolyások vízjárását kisvizek idején mesterségesen irányítják. Nincs egyetlen állóvíze sem. A talajvizet 2–4 m között mindenhol elérjük. A rétegvíz mennyiségét átlagban valamivel 1 l/s-km² alá becsülik.

Időpont	érték
2015.01.19 19:00	189
2015.01.20 7:00	150
2015.01.20 19:00	137
2015.01.21 7:00	214
2015.01.21 19:00	220
2015.01.22 7:00	225
2015.01.22 19:00	227
2015.01.23 7:00	232
2015.01.23 19:00	235
2015.01.24 7:00	241
2015.01.24 19:00	242
2015.01.25 7:00	251
2015.01.25 19:00	259
2015.01.26 7:00	262
2015.01.26 19:00	263

2.4. Gazdasági-társadalmi környezet, demográfiai helyzet bemutatása

Battonya a II. világháborút követően, de különösképpen 1950 után, amikor a megszűnő Csanád vármegyéből közigazgatásilag Békés megyéhez került, a leépítésre szánt települések sorsára jutott. Ezt a folyamatot erősítette a természetes vonzasközpont - Arad - elvesztése is. A mezőgazdasági termelés kivételével szinte minden más ipari és gazdasági tevékenység elsorvadt, a területi közigazgatás szerepét Mezőkovácsháza vette át.

Az országban végbement folyamatok a térséget és ezen belül a települést is érintették. A gazdasági szektorok átalakulásának és az ehhez kapcsolódó foglalkoztatási helyzet változásának sajátos velejárója, illetve következménye lett a munkanélküliség megjelenése. A folyamatok végén kialakult és évek óta tartó magas a munkanélküliségi ráta a településre is jellemző. Sajnos ma már van egy olyan réteg, amelynek az aktív vá tételéről talán végleg le lehet mondani, mivel már teljesen elszoktak a rendszeres munkavégzéstől. Még nagyobb gond a fiatalok, a pályakezdők munkanélkülisége, akik nem is rendelkeznek munkatapasztalattal. A megszűnt munkahelyek, a kevés foglalkoztatási lehetőség, valamint a minimálbér és annak közelében történő foglalkoztatás mellett alapvető gond, hogy a más településeken található munkahelyek a közlekedési feltételek és a magas utazási költségek miatt nem elérhetők.

Mindezek következtében az egy főre jutó átlagos jövedelem alacsony, az állam által biztosított szociális ellátás szintje és a minimálbér adta lehetőségek közötti sávban található. A gazdasági helyzet kedvezőtlen alakulása miatt az önkormányzat vált a legnagyobb foglalkoztatóvá, évente három-négyszáz munkaképes ember fordul meg a különböző foglalkoztatási programokban.

A város gazdasági teljesítményét meghatározó környezeti helyzet nem tette lehetővé, hogy a település adottságait kihasználva kitörjön a lemaradó, felzárkózni képtelen települések köréből. Az önkormányzat által tett erőfeszítések nem hozták meg a várt eredményt, a befektetett munka hiábavalónak tűnik.

A hosszútávon is előrevetíthető kiegészítő működési támogatások csökkenése, a rossz likviditási helyzet és az ezekből következő hitelfelvétel szükségessége elhalaszthatatlanná tette az önkormányzat strukturális átszervezését.

Oktatás, esélyegyenlőség

Battonya Várost négy nemzetiséghez tartozó emberek, magyarok, szerbek, románok és cigányok lakják. Ebből kifolyólag a település a hagyományok, a kulturális szokások, népművészeti értékek terén nagy gazdagsággal rendelkezik, melyek megtartása, újraélesztése az egyik legfontosabb feladat.

A közoktatásban jelen lévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, és tovább mélyítik a társadalmi különbségeket.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányait, javítják iskolai sikerességüket.

Egészségügy

A felmérések szerint a várost elsősorban a szakmával rendelkező fiatalok hagyják el. A település lakosai közül sokan élnek a létminimum alatt, sok aktív korú csak alkalmi munkából, szociális segély adta támogatásból él. Az aktív korú lakosság átlagos képzettsége alacsony, vagy elavult. A településen jelentkező gazdasági tendenciák negatívan hatnak a társadalmi folyamatokra, a helyi munkaerőpiac szakképzettség vonzó, illetve megtartó ereje folyamatosan romlik.

Demográfia

Battonya város az előregedő települések sorába tartozik. A fiatalok, munkahely és megélhetés hiányában máshol keresnek boldogulást. A gazdasági környezet alakította helyzet következtében létrejött munkanélküliség elsősorban az alacsony iskolai végzettségű, vagy elavult szaktudással rendelkező embereket sújtotta. Sajnos a munkanélküliek nagy része már tartós munkanélküli, melynek következménye a fizikai és mentális sérülések halmozódása, az általános egészségi állapot leromlása.

Mindezen problémák magukkal hordozzák az érintettek fokozott igényét az adott település orvosi és szociális ellátási hálózatának meglétére, annak megfelelő működésére.

A város lakosságának számában az elmúlt éveket tekintve jelentős fogyás tapasztalható. Ennek oka egyrészt, hogy az élve születések és a halálozás számának különbsége évről-évre negatív egyenleget mutat. A város mobilizáció szempontjából beletartozik a környező települések vonzáskörzetébe. Határ mentisége ellenére a település vándorlási egyenlege szintén negatív volt, ami azt jelezte, hogy többen költöztek el a településről, mint ahányan beköltöztek, viszont az utóbbi 4-5 évben már pozitív elmozdulás volt tapasztalható a beköltözések számában.

A város korösszetételére jellemző adatok a következők (a népesség-nyilvántartás alapján)

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-2 éves	81	76	157
3-5 éves	76	77	153
6-14 éves	272	279	551
15-18 éves	145	154	299
19-16 éves	1840	1701	3541
61-100 éves	504	787	1291
Összesen	2918	3074	5992

Korcsoportos bontás – Állandó lakosság; Adatállomány: 2011. december; Adatot szolgáltatotta: Polgármesteri Hivatal

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-14 éves	429	432	861
0-18 éves	574	586	1160
19-60 éves	1840	1701	3541
61-100 éves	504	787	1291
Összesen	2918	3074	5992

Korcsoportos bontás; Adatállomány: 2011. december; Adatot szolgáltatotta: Polgármesteri Hivatal

	Állandó lakosság	Nincsen érvényes címe	Van érvényes címe	Lakóhellyel rendelkezik	Csak tartózkodási hellyel rendelkezik
Férfi	2918	1	2917	2916	1
Nő	3074	3	3071	3071	0
Összesen	5992	4	5988	5987	1

Lakóhelyre vonatkozó adatok; Adatállomány: 2011. december; Adatot szolgáltatotta: Polgármesteri Hivatal

	Magyar	Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb
Férfi	2810	18	1	1	88
Nő	2946	18	0	1	109
Összesen	5756	36	1	2	197

Egyéb státusz-szerinti megoszlás; Adatállomány: 2011. december; Adatot szolgáltatotta: Polgármesteri Hivatal

	Hajadon, nőtlen	Házasságban	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert
Férfi	1502	931	110	291	0	84
Nő	1217	915	525	315	0	102
Összesen	2719	1846	635	606	0	186

Állandó lakosság megoszlása; Adatállomány: 2011. december; Adatot szolgáltatotta: Polgármesteri Hivatal

3. KÖRNYEZETI JELLEMZŐK (levegő, talaj, zaj, élővilág, víz, hulladékok, táj-természet, épített környezet)

Épített értékek

A városban műemléki védelem alatt állnak:

- Román Ortodox Romantikus Templom Battonya, Hunyadi u. 42. 2898 hrsz
- Klasszicista Kőkereszt a Hunyadi u. 56.
- Szerb Ortodox Templom Battonya, Hunyadi utca 56,
- Népi lakóház a Fő utcában
- Szecessziós Tornyos Városháza Battonya, Fő u. 91.
- Eklektikus Volt Hotel és kaszinó Battonya, Fő u. 93.
- Románkori kerektemplom alapfalai a mezőkovácsházi műút mellett

Helyi védelem alatt álló épületek, középületek:

- Nevelőotthon főépülete Battonya, Hősök tere 9.
- Római Katolikus Templom Battonya, Hősök tere 1.
- Száraz-éri fahíd (Nevelőotthon - Volt Bölcsőde között)
- Szecessziós Gimnázium Battonya, Fő u. 72.
- Volt Dohányfermentáló Battonya, Állomás u. 129.
- Református Templom Battonya, Hunyadi u. 70,
- SOS Gyermekfalu épületei hrsz.: 3442
- Petőfi és Dózsa MGTSZ. Központi irodaháza Battonya, Petőfi tér 1-2.
- Városi Bíróság épülete Battonya, Hősök tere 7.
- Kossuth utcai általános Iskola Battonya, Kossuth u. 36. Lakóépületek:
- Rózsa u. 70. sz. lakóház
- Hunyadi u. 115. sz. lakóház
- Damjanich u. 113.sz lakóház
- Puskin u. 74. sz. lakóház homlokzattal
- Damjanich u. 94. sz. lakóház
- Somogyi B. u. 101.sz lakóház
- Hunyadi u. 32.sz. lakóház
- Ady E. u. 60. sz. lakóház
- Ady E. u. 35. sz. lakóház
- Ady E. u. 37. sz. lakóház
- Damjanich u. 53. sz. lakóház

Kiemelten védett régészeti lelőhely:

- Battonya, Szárazér 14., Parázs-tanya (őskori település)

Védett táji, természeti értékek

Battonya közigazgatási területén lévő természeti védettség alatt álló, védettség alatt nem álló európai jelentőségű, valamint védelemre javasolt területek a következők:

Országos jelentőségű természetvédelmi területek

Kistompai löszpuszta

A Körös-Maros Nemzeti Park törzsterületéhez tartozó Kistompai löszpuszta — fokozottan védett terület. Battonya külterületének ÉNy-i részén, a Száraz-ér partján található a 21ha területű löszpuszta, hazánk legnagyobb feltöretlen ősgyepe. A terület védetté nyilvánításának egyik oka a területen a föld alatt élő védett földikutya. Az ősgyep jellemző növényfajai a sarlós gamandor, jakabnapj aggófü, kunkorgó árvalányhaj, csuklyás ibolya, védett macskahere és réti iszalag. A Csanádi-hátság jó termőföld, a löszgyepet a körülötte kanyargó Száraz-ér mentette meg a művelésbe vonástól. A gyeper sérülékenysége miatt nem látogatható.

A Kistompai löszpuszta 1989-ben már megyei védelemben élvezett. 1996 óta országosan védett Természetvédelmi Terület. Területe 20,9026 ha, az eredeti növénytakaságok fajaiból 150 maradt benne. Ma már a Körös-Maros Nemzeti Park törzsterületéhez tartozik a Körös-Maros Nemzeti Park létesítéséről szóló 3/1997. (I. 8.) KTM rendelet 1. sz. melléklete értelmében.

Ex lege védett területek — Kunhalmok

A természet védelméről szóló 1996. évi III. törvény alapján a kunhalmok „ex lege” védett területek, melyekre a törvény 38. és 39. §-aiban leírtak vonatkoznak. A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság területén lévő kunhalmok kataszterezése folyamatban van.

Battonya Településrendezési tervén a jelentőségüket tekintve legnagyobb kunhalmok között 10 db kapott területi megjelölést. Ezek közül Békés Megye Területrendezési Terve a kiemelt tájképi, kultúrtörténeti értékű kunhalmok között egyet, a Baltakereszt nevű kunhalmot említi. A nagyobb jelentőségű kunhalmok Békés Megye Területrendezési Terve szerint a Sánka-halom, Cikó-halom, Szőlő (Alsó)-halom, Kálvária-halom, Cigányka-halom nevek.

Helyi jelentőségű természetvédelmi területek

Pécskai gyeper

A Pécskai gyeper helyi jelentőségű természetvédelmi terület. A település belterületétől K-re, a Romániába vezető közlekedési úttól É-ra helyezkedik el. Védett ősgyep.

Békés Megye Területrendezési Terve a Védett természeti terület övezetébe sorolja.

Természeti emlék

Battonyán helyi jelentőségű természeti emlékként tartják nyilván a Tompapusztai öreg tölgyet. A körülbelül 250 éves egyed törzskerülete 580 cm, és az egykori Purgly-birtok emlékét őrzi.

NATURA 2000 területek

Battonyán az Élőhelyvédelmi Irányelv szempontjai és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Korm. rendelet 7. sz. melléklete alapján kijelölt NATURA 2000 területek találhatók.

Ezek a területek Közösségi Jelentőségű Területek (Sites of Community Interest, SCI) és Száraz-ér, valamint Mezőhegyes-Battonyai gyepek néven több település területét érintik. Ezek sorában Battonyán az országosan védett löszgyep, a Száraz-ér menti száraz és nedves élőhelyek, valamint a belterület É-i határához közel található gyepterület áll.

Helyi védelemre javasolt természeti elemek

A belterülettől északra található Gyulagyep területét a Szerkezeti terv helyi védelemre javasolja emelni. A belterületi fasorok közül helyi védelem alá helyezését javasolja a Szerkezeti terv a következő fasoroknak:

- Fő utca - gesztenye fasor
- Fő utca - hársfasor
- Kossuth utca - hársfasor
- Somogyi Béla utca - vörösszilva fasor

Ökológiai (zöld) folyosó övezete

Békés Megye Területrendezési Terve szerint Battonyán a Száraz-ér, a Kistompai-löszpuszta és a település ÉNy-i részén található természeti területeket összekötő területek tartoznak az övezet alá. Az övezetbe az ökológiai- és zöldfolyosók területei tartoznak, melyek alakzatuk, elhelyezkedésük alapján folytonosak vagy megszakítottak lehetnek. A megyében ilyen folyosó általában a folyók, vízfolyások, árterek és holtágak, patakok és csatornák menti területeket érint.

Természeti terület övezete

Az 1996. évi LIII. törvény alapján Békés Megye Területrendezési Terve természeti területként megjelöl valamennyi olyan földterületet, melyet elsősorban természet közeli állapotok jellemeznek, az élőhelyen, illetve a tájban végbemenő folyamatokat többségükben az önszabályozás jellemzi, közvetlen emberi beavatkozás nélkül is fennmaradnak. Ezen túlmenően ide tartoznak a NATURA 2000 területek is.

Tájképvédelmi terület övezete

Békés Megye Területrendezési Terve alapján tájképvédelmi terület olyan terület, ahol a lehatárolás célja a tájkarakter és a történetileg kialakult tájképi értékek védelme, a hagyományos tájszerkezet és tájhasználat megőrzése, valamint a kilátás-rálátás szempontjából kedvező, nagy távolságból látható, ill. nagy távlatokat megnyitó tájképi területek védelmi, a vizuális szennyezés megakadályozása.

Battonyán Békés Megye Területrendezési Terve alapján tájképvédelmi övezetbe sorolható, tájképileg megőrzendő egységei az országos természetvédelmi oltalom alatt lévő és a védelemre tervezett területek, a tájképi értéket képviselő kunhalmok.

Térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezete

Békés Megye Területrendezési Terve alapján Battonya a térségi tájrehabilitációt igénylő övezet által érintett település. A Battonyát érintő tájrehabilitáció oka a település területén található szénhidrogén-bányászat hátrahagyott fúrásiszap tárolói, a felhagyott hulladéklerakó és a nyitott agyaggödörök.

Erdőterületek

Battonya területén az erdősültségi arány igen alacsony. Ez az eredeti vegetáció (ligeterdők, nyílt gyeptársulások) és a kiváló termőföldminőség okán alakult ki.

Az eredeti, főként gyeptársulásokhoz kapcsolódó erdőfoltok és a talajmelioráció során ültetett mezővédő erdősávok védelme érdekében az erdőterületek az alábbi övezetekbe sorolhatók:

Védett erdő

Területébe tartoznak a helyi természetvédelmi oltalom alatt álló erdőterületek, valamint a Békés Megye Területrendezési Terve Védett természeti terület övezetében természeti területként jelölt erdőterületek és a NATURA 2000 hálózat által érintett területeken található erdőterületek védő erdő: területéhez tartoznak azok az erdőterületek, melyek település-, talaj- és környezetvédelmi funkciót töltenek be, jellemzően a mezővédő erdősávok. gazdasági erdő: területéhez tartoznak a külterületen lévő nem védelmi rendeltetésű, gazdasági célokat szolgáló erdőterületek.

A területen előforduló értékesebb fajok

A Gyulagyepen meghatározott 237 növényfaj:

- Lángszínű hérics (Adonis flammea): Szálanként Villás boglárka (Ranunculus pedatus): Ritka. Csattogó szamóca (Fragaria viridis): Gyakori. Homoki pimpó (Potentilla arenaria): Ritka. Tiszaháti iglice (Ononis spinosiformis subsp. semihircina) Hólyagos csüdfű (Astragalus cicer)
- Sziki buvákfű (Bupleurum tenuissimum): A laposokban szórványos.
- Ebfojtó müge (Asperula cynanchica)
- Mezei keresztfű (Cruciata laevipes)
- Apró keresztfű (Cruciata pedemontana)
- Fogas galambbegy (Valerianella dentata): Gyakori.
- Apácavirág (Nonea pulla): Szórványos
- Fehér gyíkű (Prunella laciniata): A Dél-Tiszántúlon ritka, veszélyeztetett faj.
- Hasznos tisztesfű (Stachys recta): Szálanként.
- Lózsálya (Salvia verticillata): Ritka.
- Osztrák zsálya (Salvia austriaca): Közönséges.
- Ligeti zsálya (Salvia nemorosa): Közönséges.
- Közönséges kakukkfű (Thymus odoratissimus): Ritka
- Lila ökörfarkkóró (Verbascum phoeniceum): A hátakon, szórványos.
- Lecsepült veronika (Veronica prostrata): Gyakori.
- Osztrák ökörfarkkóró (Verbascum chaixii subsp. austriacum) (= V. austriacum): Szálanként.
- Kakukkveronika (Veronica serpyllifolia)
- Mirigyes kakascímer (Rhinanthus rumelicus): alföldi előfordulása kizárólag battonyai, a terület legértékesebb növénye
- Réti útifű (Plantago media): Igen gyakori.
- Ködvirág (Erophila verna)
- Borzas ibolya (Viola hirta): Szórványos.
- Bárányüröm (Artemisia pontica): Ritka.

- Kövér aggófű (Senecio doria) Szórványos.
- Töviskés imola (Centaurea spinulosa): Szálanként.
- Vadpórsáfrány (Carthamus lanatus) Jellegzetes.
- Közönséges oroszlánfog (Leontodon hispidus)
- Ezüstös hölgymál (Hieracium pilosella)
- Pázsitos csillaghúr (Stellaria graminea)
- Kisszirmú madárhúr (Cerastium brachypetalum) Mezei tyúktarék (Gagea pratensis)
- Nyúlánk sárma (Ornithogalum pyramidale): Védett növényfaj, gyakori. Pusztai sárma (Ornithogalum kochii)
- Üdtökös gyongyike (Muscari comosum) Regionálisan ritkaság. Pusztai csenkesz (Festuca rupicola)
- Gombák
- Homoki szömörcsög (Phallus hadriani): Ritka.

A Gyulagyepen meghatározott 223 állatfaj:

- Éti csiga (Helix pomatia): Védett.
- Púposhátú rétiszőcske (Platycleis affinis): Igen ritka.
- Gyilkospoloska (Rhinocoris iracundus): Ritka.
- Bundás holyva (Emus hirtus): Ritka.
- Nagy szentjánosbogár (Lampyris noctiluca): Ritka.
- Butabogár (Pentodon idiota): Ritka.
- Szarvasbogár (Lucanus cervus): Védett faj. Az erdősávokban, ritka.
- Kis szarvasbogár (Dorcus parallelepipedus): Védett. Az erdősávokban, ritka.
- Változékony csüngőlepke (Zygaena ephialtes pannonica): A gyulagyepieken adat alig van róla a környéken.
- Kis pávaszem (Eudia pavonia): Védett, igen ritka.
- Dongószender (Hemaris tityus): Védett, igen ritka.
- Piros szender (Pergesa porcellus): Igen ritka.
- Fecskefarkú pillangó (Papilio machaon): Védett, elég gyakori.
- Kardospillangó (Iphicides podalirius): Védett, ritka.
- Galagonyalepke (Aporia crataegi)
- Atalantalepke (Vanessa atalanta): Védett, gyakori.
- Nappali pávaszem (Inachis io): Védett, gyakori.
- Kis rókalepke (Aglais urticae): Védett. Erősen megritkult.
- Délvidéki poszméh (Bombus argillaceus): Védett.
- Vöröshasú unka (Bombina bombina): A laposokban igen gyakori.
- Barna ásóbéka (Pelobates fuscus)
- Zöld varangy (Bufo viridis)
- Zöld levelibéka (Hyla arborea)
- Erdei béka (Rana dalmatina)
- Zöldbéka-faj (Rana sp.)
- Fürge gyík (Lacerta agilis)

Madarak: /a Gyulagyepen megfigyelt madárfajok többsége védett/

- Fehér gólya (Ciconia ciconia): Kaszálás után nem ritka a rovarászó gólyák látványa.
- Barna rétihéja (Circus aeruginosus)
- Egerészölyv (Buteo buteo)
- Fűrj (Coturnix coturnix): Költése szinte bizonyos.
- Vadgerle (Streptopelia turtur): Fészkel.
- Szalakóta (Coracias garrulus): Battonyán csak itteni előfordulása ismert, vonulásakor igen ritka.
- Zöld küllő (Picus viridis): Költ.

- Mezei pacsirta (*Alauda arvensis*)
- Fülemlő (Luscinia megarhynchos): 2-4 pár minden évben fészkel az erdősávokban.
- Sárgarigó (*Oriolus oriolus*): 1-2 pár költ.
- Tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*): 3-5 pár fészkel. Kis őrgébics (*Lanius minor*): 1997-ben fészkel egy pár. Erdei pinty (*Fringilla coelebs*): Költ az erdősávokban. Zöldike (*Carduelis chloris*): Gyakori költőfaj. Sordély (*Miliaria calandra*): 3-7 pár költ.

Emlősök:

- Keleti sün (*Erinaceus concolor*)
- Keleti cickány (*Crocidura suaveolens*)
- Mezei cickány (*Crocidura leucodon*)
- Erdei cickány (*Sorex araneus*)
- Közönséges vakond (*Talpa europaea*)
- Földikutya (*Nannospalax leucodon*): A területe egyik legnagyobb értéke e fokozottan védett kipuhtulással fenyegetett faj! Sajnos az állományáról kevés biztos adat van.

Víz

A felszín alatti vizek és a földtani közeg érzékenysége szempontjából Battonya fokozottan érzékeny besorolású, ill. kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület.

Felszíni vizek védelme

Battonya területén található folyóvizeket, az egykori kis élővízfolyásokat belvízcsatornává alakították, belvizes időszakban szállítanak csak vizet. A belvízcsatorna hálózat részeként Battonyán a Királyhegyi-Szárazér a legjelentősebb felszíni vízfolyás, ebbe ömlik a Cigányka- ér és a többi mesterséges csatorna. A Száraz-ér hosszú szakaszon feliszapolódott, növényzettel benőtt és rendezetlen. A csatornarendszerek a belvíz elvezetését biztosítják, emellett természetvédelmi értéket is képviselnek. Battonya területén nyílt ártér és hullámtér nincs.

Battonya térségben számottevő állóvíz nem található. A város környékén a felhagyott és feltöltődött agyaggödörökben álló vízfelszíneket hoztak létre, melyek ma horgasztóként hasznosulnak.

Felszín alatti vizek védelme

A talajvíz a jó vízbefogadó képességű talajú Battonyán és térségében 3 m körül ingadozik.

A térségre jellemző a jó minőségű ivóvízbázis megléte. Az ivóvizek kémiai összetételét és bakteriológiai állapotát a vízművek rendszeresen ellenőrzik. Az egész térségre jellemző, hogy az ivóvizek túl lágyak. A CaO-ban kifejezett vízkeménység értéke határérték-közeli, de esetenként a határérték 40%-át sem éri el.

A korábbi évek csapadékszegény időjárása elterelte a figyelmet a belvízveszélyről. Elmaradt a csapadékelvezető árkok és átereszek szükség szerinti kialakítása, meglévők karbantartása. A belvíz hatásának elkerülésére, a csapadékvíz elvezetésre Battonyán a nyílt árok mellett csatornahálózat kialakítására is sor került.

Békés megye kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területe a Maroshordalékkúp térsége.

A szennyezőforrások tekintetében a területen igen nagy számú szénhidrogén feltáró és kitermelő fúrást végeztek, valamint igen sok az illegálisan létesített csőkút. Ezek mindegyike potenciális szennyezőforrásnak számít. A meglévő vízbázisokon kívül a 8001/2000. (Kö.Vi.Ért.5.)KöVi-KöM tájékoztató melléklete alapján távlati felszín alatti vízbázisként szerepel a Medgyesegyház megnevezésű vízbázis, amely érinti Battonya területét.

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete

Békés Megye Területrendezési Terve szerint Battonya É-i fele, Végegyháza és Románia között kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezetéhez tartozik. A kiemelten érzékeny felszín

alatti vízminőség-védelmi terület övezete a felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló 33/2000. (III. 17.) sz. Korm. határozat alapján került lehatárolásra.

Felszíni vizek vízminőségvédelmi vízgyűjtő területének övezete

Békés Megye Területrendezési Terve alapján Battonya teljes közigazgatási területe az övezet alá tartozik. Felszíni vizek vízminőségvédelmi vízgyűjtő területe azon felszíni vizek vízgyűjtő területe, amelyek a 240/2000. (XII. 23.) sz. Korm. rendelet szerint érzékeny felszíni víznek minősülnek, valamint amelyekre vízminőségük védelmi érdekében a hivatkozott Korm. Rendelet 4. §-ának felhatalmazása alapján a környezetvédelmi felügyelőségek az érzékeny felszíni vizek vízgyűjtő területére vonatkozó követelményeket írják elő. A Békés Megye Területrendezési Terve a Maros-hordalékkúpját a 9/2002. (III. 22.) KöM-KöViM együttes rendelet 1. sz. mellékletének területi lehatárolása értelmében jelölte ki felszíni vízminőség-védelmi területté. A Maros-hordalékkúp egzakt, geo koordinátákkal való lehatárolásáig a szakma a korábban modellezett terület alapján Battonya teljes területét ide sorolja.

Rendszeresen belvízjárta terület övezete

Rendszeresen belvízjárta terület az a sík vagy enyhe lejtésviszonyokkal rendelkező terület, ahol a természetes helyi csapadék egy részét a talaj nem tudja befogadni és az a mélyebb, lefolyástalan részeken összegyűlik. Békés megyén belül alig veszélyeztetett a Békés-Csanádi löszhát, mivel itt a talajok jó vízelvezető képességűek. Battonya területén a Száraz- és menti területek és a belterülettől DK-re húzódó külterületrész szinte egésze rendszeresen belvízjárta terület övezete.

Vízgazdálkodási területek

Értékes tájalkotó elemek az ökológiai hálózatban is alapvető szerepet játszó, a közigazgatási területet, ill. belterületet átszelő vízfolyások, melyek a vízgazdálkodási területbe tartoznak. A vízfolyások kül- és belterületi szakaszai többnyire természet közeli növényzettel (gyep- és erdőterületek) kísérték. A vízfolyások ökológiai értékének növelése, az ökológiai kapcsolat folytonosságának biztosítása érdekében e területek hasznosítása a vízügyi jogszabályoknak megfelelően és a vízügyi hatóság által meghatározottak szerint történhet.

Battonya belterületéhez közel található, agyagbányák felhagyásával létrejött vízfelületek a táji és ökológiai változatosságot biztosítják, horgász-tóként a település életében rekreációs funkciót töltenek be. Kialakításukat tekintve példa lehet a legészakabbra található horgásztó. Biztonsági és esztétikai okokból a többi vízfelület és vízpart kialakítása is szükséges.

A Településszerkezeti terv az állóvizek medre és partja területén 1-1 közösségi célú építményt javasol elhelyezni. A Terv javaslata értelmében a horgásztavak környékén a telkek kialakítása nem történhet oly módon, hogy kis telekszélességű, hosszú, vízparti telkek jöhessenek létre.

Használati és esztétikai szempontból a vízpartokon fásítás és pihenőhelyek kiépítése szükséges, melyek tervezésekor kertészeti tervet kizárólag tervezési jogosultsággal rendelkező táj- és kertépítész mérnök készíthet

Békés Megyei Ivóvízminőség-javító program

Az emberi fogyasztásra szolgáló ivóvíz minőségéről szóló 98/83 EK irányelvben előírt határértékek és határidők hazánkra nézve is kötelezőek. A dél-békési vízbázison található vízkitermelő kútcsoportoknál a kitermelt ivóvíz arzéntartalma magasabb az előírásoknál, literenként tíz mikrogramm felett van, ezért a szabályozásból adódóan 65 Békés megyei településen nem felel meg az ivóvíz minősége az előírtaknak. A projekt keretében új kutakat fúrnak a Körös-Maros hordalékkúp alatt található Dél-Békési egészséges ivóvízbázison. A kútcsoportokat korszerű szűrőberendezésekkel látják el. Az érintett településeket bekapcsolják az egységes hálózati rendszerbe.

Zaj és rezgés

Battonya közigazgatási területén hatósugarát, hatásterületét tekintve a környezeti zajforrások közül a közúti közlekedés a meghatározó, azonban a részletes helyzetelemzéshez nem állnak rendelkezésünkre adatok.

Levegő

A levegő szennyezettsége három forrásból származik, ipari, közlekedési és lakossági eredetű. A bejelentett emissziós értékek nem érik el a határértéket.

Az ipari termelés kismértékű. A fűtési és hajtásos időszakban a fosszilis energiahordozók égetése eredményez légszennyezést. A lakások nagyobb része pedig áttért a földgáztüzelésre.

A szálló és ülepedő por mennyisége a talaj előkészítő mezőgazdasági munkák idején magas, de a belterületi burkolt utak alacsony aránya miatt is szennyezett a levegő.

A közlekedésből származó levegőszennyezés a battonyai határátkelőhely működése óta megnőtt Battonya területén. A földutak és burkolt utak kereszteződéseiben mezőgazdasági munkákhoz kötődő időszakos sárfelhordás után jelentős szálló és ülepedő por terheli a levegőt.

Mezőgazdaságból eredő levegőszennyezés legfontosabb tényezője a szálló és az ülepedő por. Imissziós mérések híján az önkormányzatok információjára támaszkodva a tavaszi - és esetenként az őszi - talaj előkészítő munkálatok idején figyeltek meg nagyobb mértékű porszennyezést. Ennek oka a zöldterületek hiánya, az erdőszültség csekély mértéke, a települések nagyarányú burkolatlan úthálózata és a deflációnak kitett területek megléte. A mezőgazdaságból eredő levegőszennyezés másik tényezője az ülepedő és a szálló por. A mezővédő erdőszávok hiánya, a zöldfelületek csekély volta és a talaj adottságok következtében a deflációból származó terhelés jelentős.

Hulladékok

A településen dögtér nincs, az állati döngök a kommunális hulladékhoz hasonló módon Hódmezővásárhelyre kerülnek.

Általánosan jellemzi a hulladékgazdálkodás helyzetét, hogy a keletkező hulladékok mennyisége viszonylag magas, míg azok hasznosítási aránya alacsony.

A hulladéktermelőktől és a hulladékkezelőktől származó, önbevalláson alapuló adatokat a Hulladékgazdálkodási Információs Rendszer dolgozza föl és készíti belőle a kimutatásokat.

4. SWOT-analízis

A célkitűzések megalapozásához a Város környezeti, társadalmi és gazdasági állapotának értékelése alapján szükséges meghatározni a főbb fejlődési, fejlesztési irányokat. Ennek egy jól bevált módszere az ún. SWOT analízis, amely a belső és külső tényezők alapján vizsgálja az adott állapotot és meghatározza a kitorési irányokat.

Az egyes betűk jelentése:

S - erösségek (*strengths*)

W - gyengeségek (*weaknesses*)

O - lehetőségek (*opportunities*)

T - fenyegetések (*threats*)

Az erösségek és a gyengeségek a belső állapotot jellemzik, míg a lehetőségek és a veszélyek a külső körülményeket.

Erösségek

- Jó minőségű földek
- Gazdaságosan megművelhető/megművelt területek jelentős aránya
- A sík terület előnyei (relatív alacsony infrastruktúra-építési költségek)
- Országos viszonylatban magas a napsütéses órák száma
- Alacsony ipari szennyezés
- Természeti adottságokra, hagyományokra épülő turizmus
- Adottságokhoz illeszkedő halászati és öntözési kutatási potenciál jelenléte
- Természeti erőforrások / jó minőségű termőföldek, földgáz, termálvíz, megújuló potenciál, építő alapanyagok, ökoturisztikai elemek/
- Kulturális és nemzeti sokszínűség, hagyományörzés
- Jelentős számú munkaerőpiacon aktív álláskereső
- Fejlődő vízellátás, csatornahálózat
- Szilárdhulladék lerakása megoldott
- Vasúton történő elérhetőség fejlesztése folyamatos, jelenleg is tart
- Úthálózat kapacitása megfelel a forgalomnak
- Környezeti terhelés alacsony szintje (pl. szennyvíztisztítás magas foka)
- Viszonylag kisszámú kármentesítendő volt ipari terület

Lehetőségek

- A jó minőségű termőföldeken magasabb hozzáadott értékű és élő munkaigényű növénykultúrák termesztésének támogatása
- A termőföldek aranykorona értékszerinti használata ágazatnak megfelelően
- Termálvizek energetikai célú felhasználása
- Magas hozzáadott értékű mezőgazdasági termelő kultúrák elterjedése
- Öntözéses gazdálkodás beruházásainak támogatása
- Mezőgazdasági termékek világpiaci árának növekedése
- Föld értékének növekedése
- Határ mentiségből adódó lehetőségek bővítése (infrastruktúra, piacra jutás, közös fejlesztések)
- A határ túloldalán megvalósult infrastrukturális beruházásokhoz történő csatlakozás
- Hagyományok ápolása
- Románia autópálya hálózatának kiépülése, az átmenő forgalom erősödése

Gyengeségek

- Alacsony szintű piacra jutási képesség, különösen a mezőgazdaságban
- Mezőgazdasági feldolgozóipar jelentősége elmarad a kívánatostól
- A növénytermesztés, az állattenyésztés és a feldolgozóipar egymásra épülő egységének hiánya /monokulturális mezőgazdaság/
- Együttműködés hiánya
- A megye nincs benne a nemzetközi, európai szintű gazdasági vérkeringésben
- Kedvezőtlen demográfiai folyamatok
- Eltartottak számának/arányának növekedése
- Alacsony foglalkoztatottság
- Tömegközlekedés relatíve alacsony járatsűrűsége, bejárás nehézségei
- Egyes városi funkciók hiánya

Veszélyek

- Magas a kockázata a belvíznek, aszálynak, mely hatások kezelése nemzetközi szinten problémát okozhat
- Felszín alatti vizek a fokozottan érzékeny kategóriát képviselik a megye nagy részén
- Határon kívülről érkező szennyezések
- Globális felmelegedés, szélsőségesé váló klimatikus viszonyok
- Invazív fajok, kártevők megjelenése
- Földminőség romlása, a nem megfelelő gazdálkodás miatt
- Épített környezet leépülése
- Fizetőképes kereslet alacsony szinten való konzerválódása vagy romlása
- Elöregedés
- Gazdaságilag aktív népesség arányának csökkenése
- Társadalmi deviancia erősödése, tolerancia csökkenése, helyi társadalmi konfliktusok növekvő száma
- A pályázati projektekhez szükséges saját tőke hiánya
- Magánbefektetők érdektelensége
- Nem fenntartható (pályázati forrásból, hitelből finanszírozott) önkormányzati beruházások
- Települési/városi funkciók/szolgáltatások leépülése/megszűnése

5. KÉRDŐÍVEK KIÉRTÉKELÉSE

A város a lakosságának környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági szokásairól, igényeiről, hogy világos képet kapjunk egy kérdőív állítottunk össze.

A kérdőív 3 fő részre bontható: statisztikai-, környezetvédelmi- valamint a település értékekre vonatkozó kérdésekre.

A kérdőívet eljuttatok a település önkormányzatára akik, továbbították azt a lakosság számára. E fejezetben a visszaérkezett kérdőíveket érkeljük ki.

Statisztikai jellegű kérdések a kitöltők személyéről

A Battonyai lakosok közül összesen 114 fő töltötte ki a kérdőívet. Ennek a kitöltők nemek között megoszlása 61%-a nő, 39% pedig férfi. A válassz adók több mint fele középkorú, 1/5 30 év alatti volt és 65év feletti mindösszesen 1fő volt.

Iskolai végzettség szerinti megoszlásában, pedig azt tapasztaljuk, hogy legnagyobb számban az alapfokú végzettséggel rendelkezők töltötte ki. Míg középfokú-, és felsőfokú végzettséggel rendelkezők csupán a válaszadók 20%-t képzik.

Települési értékek

A kitöltők jelentős többsége már több évtizede él a településen. Mindösszesen 6 olyan személy van, aki válaszolt a kérdésekre és csak pár éve él a településen.

A foglalkozás szerint vizsgálva a kérdőíveket, látjuk, hogy a válaszadók közül a legtöbben közmunkából élők, segédmunkások valamint munkanélküliek voltak.

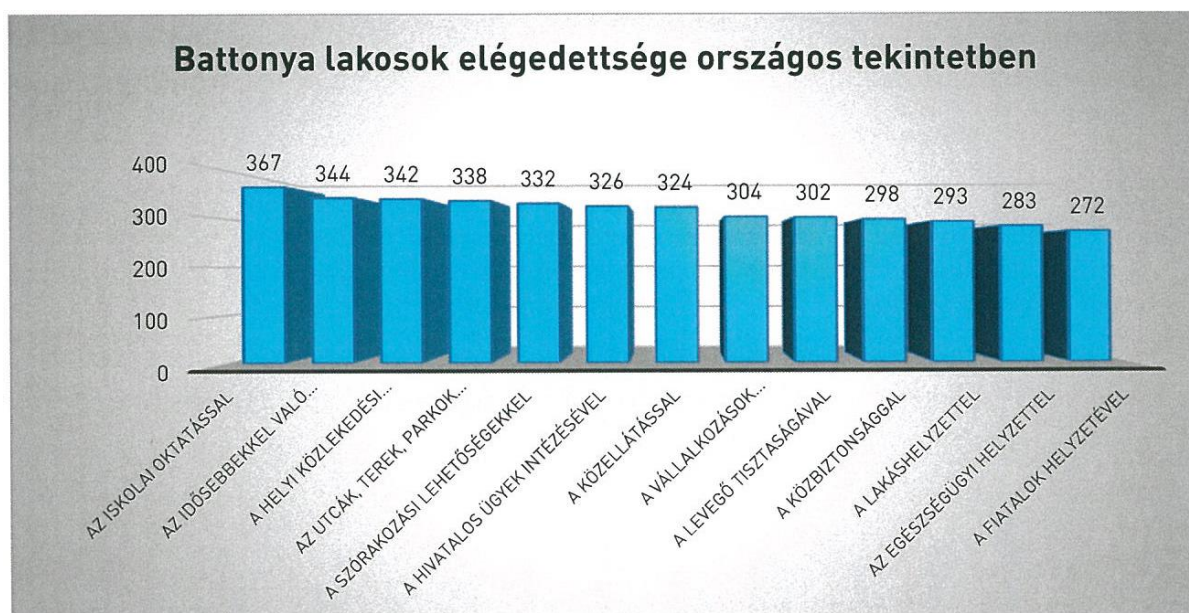

A következő kérdés arra irányult, hogy a válaszadók mennyire elégedettek (1: egyáltalán nem;...5: nagyon) az alábbi tényezőkkel országos és helyi szinten;

- a levegő tisztaságával
- a közellátással
- a helyi közlekedési lehetőségekkel
- a szórakozási lehetőségekkel
- az iskolai oktatással
- a közbiztonsággal

- a vállalkozások sikerességével
- az idősebbekkel való törődéssel
- a fiatalok helyzetével
- az egészségügyi helyzettel
- a lakáshelyzettel
- az utcák, terek, parkok állapotával
- a hivatalos ügyek intézésével

Az első országos szintű kérdésekre egyértelműen látszik, hogy a többség minden esetben közepesen elégedett vagy elégedett választ adott. A leginkább az iskolai oktatással vannak megelégedve. Továbbá az idősebbekkel való törődés, a helyi közlekedés és az utcák terek állapota szerepelt jól. Amivel nem elégedettek a Battonyai lakosok országos viszonylatban a lakáshelyzet, az egészségügyi helyzet és a fiatalok helyzete.

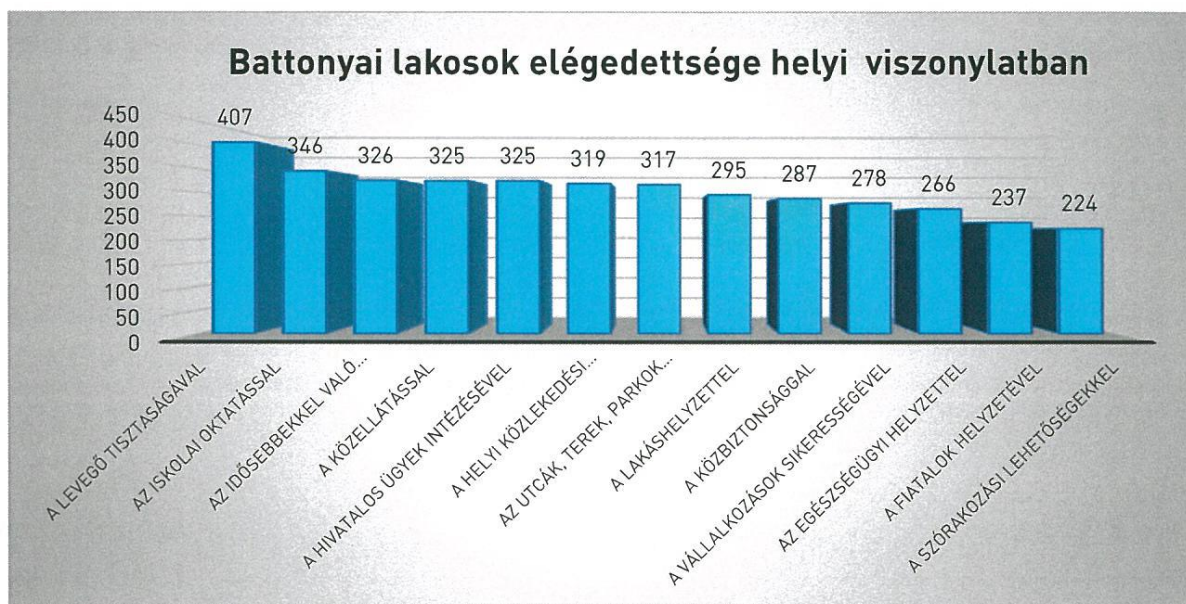

A diagramon összeadva látjuk az adott válasz lehetőségre adott pontszámokat

Helyi szinten értelmezve, azaz Battonya területére, ugyan ezt a kérdést azt tapasztaljuk, hogy leginkább megelégedve a levegő tisztaságával, az iskolai oktatással vannak.

Továbbá jól szerepelt az idősebbekkel való törődés, a közellátás, a hivatalos ügyek intézése is.

A legelégedetlenebbek a lakosok Battonyában a fiatalok helyzetével és a szórakozási lehetőségekkel.

A diagramon összeadva látjuk az adott válasz lehetőségre adott pontszámokat

Továbbá megfigyelhető, hogy a Battonyai lakosok helyi szinten elégedettebbek a levegőminőségével, mint országos viszonylatban, a szórakozási lehetőségeknél ennek az ellenkezőjét tapasztaljuk, város közössége elégtlenebb saját kikapcsolódási lehetőségeivel. A Battonyai lakosok átlagban kevésbé vannak megelégedve a helyi szinten, mint országos viszonylatban.

A diagramon összeadva látjuk az adott válasz lehetőségre adott pontszámokat

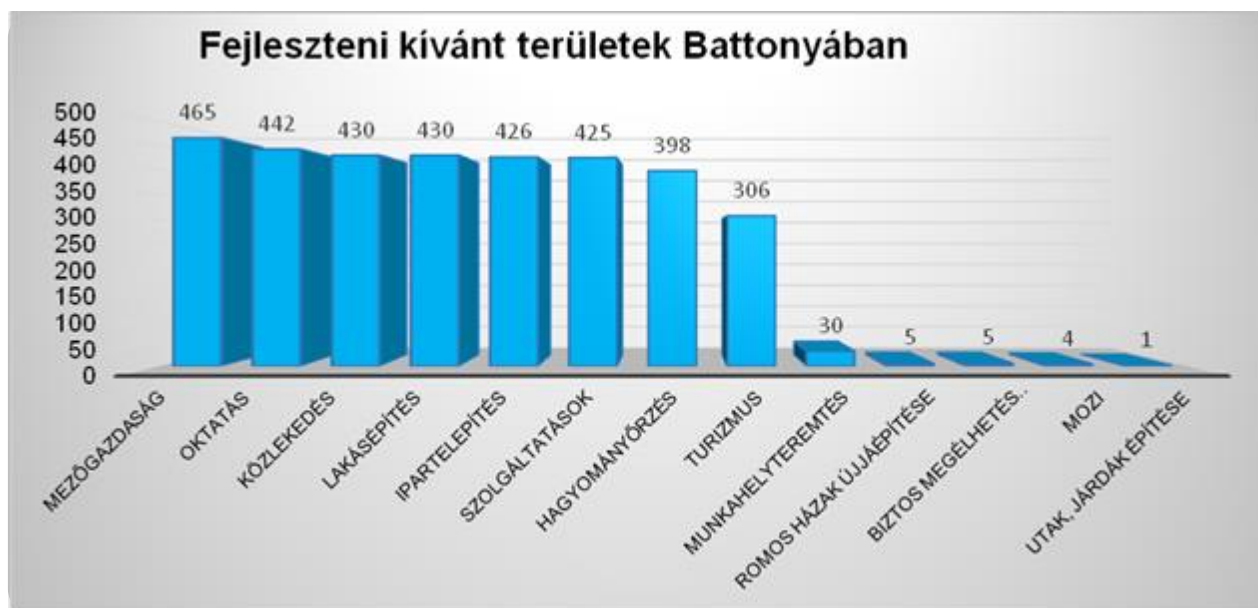
A negyedik kérdés a gazdasági helyzetre vonatkozik, a válaszadók véleménye alapján látjuk, hogy a többség minden esetben közepesen elégedett vagy elégedetlent választ adott. Ennek fényében a legelégedettebbek a mezőgazdaság fejlettségével. Közepesen elégedettek a szolgáltatásokkal és az emberek képzettségével. Elégedetlenek az ipar fejlettségével.

A diagramon összeadva látjuk az adott válasz lehetőségre adott pontszámokat

Az ötödik kérdés, hogy milyen terület fejlődését szeretnék leginkább elérni Battonya város területén. A válaszadók leginkább azt szeretnék, hogy fejlődjön a mezőgazdaság, az oktatás, a közlekedés, a lakásépítés területe. Továbbá fontosnak tartják az ipar és a szolgáltatások fejlesztését is. Amit legkevésbé szeretnék fejleszteni az a turizmus területe.

A felsorolt lehetőségeken kívül lehetőség nyílt „egyéb” megnevezésére is. Itt a válaszadók maguk adhattak meg olyan területet, ami szerintünk fejlesztésre szorul és ezt 1-5 rangsorolhatták, fontosság szerint. Így merült fel a munkahelyteremtés, és az épületek rekonstrukciója, mozi építése és az utcák, járdák felújítása, építése is.

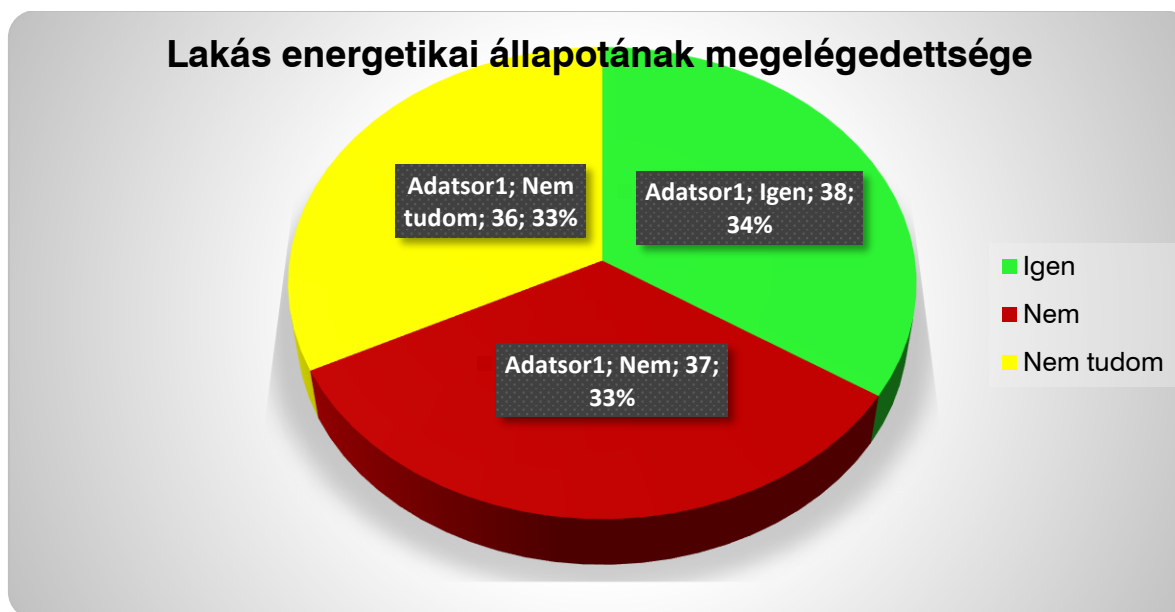
A diagramon összeadva látjuk az adott válasz lehetőségre adott pontszámokat

Környezetvédelmi témájú kérdések

A fenntartható fejlődés kifejezéssel a válaszadók többsége még nem találkozott (62%), akik viszont találkoztak leginkább a televízióból hallhatták, valamint interneten olvasták. Rádióból, újságból és szóban már kisebb százalékban találkoztak-e kifejezéssel.

A következő kérdés a lakások energetikájának állapota volt, ebből kiderül, hogy a válaszadók 1/3- 1/3- 1/3 arányban elégedett, elégedetlenek és nem tudják eldönteni, hogy elégedetek e.

Ami mindenképpen pozitívumnak mondható, hogy a válaszadók szinte egybehangzóan (87%) hajlandóak arra, hogy a jövőben jobban takarékoskodjanak az energiával.

A 10. kérdés egy rangsorolás, hogy melyik környezetvédelmi és társadalmi feladatot találják fontosnak, illetve mennyire (1: egyáltalán nem fontos;...5: nagyon fontos) az alábbiak közül;

- Ivóvíztartalék védelme
- Levegőszennyezés csökkentése
- Zajterhelés csökkentése
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Környezettudatos életvitel elterjesztése a lakosság körében
- Megújuló energiaforrások (pl. nap- és szélenergia) alkalmazása
- Üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése
- Illegális szemétlerek felszámolása
- Tudatos vásárlói magatartás megismertetése
- Közterületek tisztántartása
- A keletkező hulladék mennyiségének csökkentése
- A klímaváltozás hatásaira (pl. viharok, hőség) való felkészülés
- A kulturális örökség védelme
- Oktatás, képzés fejlesztése
- Egyenlő lehetőségek, a szegregáció csökkentése
- Az egészség védelme
- Kulturális szolgáltatások és lehetőségek növelése
- A társadalom nagyobb részvétele a közügyekben
- A tájképi értékek védelme (természeti környezet és épített elemek)
- Erdők védelme

Amit nagyon fontosnak ítélnék az az erdők védelme, az egészség védelme, a közterületek tisztántartása, és az az oktatások, képzések fejlesztése. Fontosnak tartják még az ivóvíztartalék védelmét, a levegőszennyezettség csökkentését, a keletkező hulladék mennyiség csökkentését, a klímaváltozás hatásaira (pl. viharok, hőség) való felkészülést a tájképi értékek védelmet és az illegálisan lerakott hulladék felszámolását.

A kérdőívet kitöltő Battonyai lakosok számára az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és a zajterhelés csökkentése a legkevésbé fontosabb.

A diagramon összeadva látjuk az adott válasz lehetőségre adott pontszámokat

A közlekedési fejlesztésre adott válaszok alapján a lakosság a kerékpár közlekedés fejlesztését tartja a legfontosabbnak, a válaszadók fele gondolja így. A közösségi közlekedés, és a gyalogos közlekedés fejlesztése is fontos a lakosság számára. A parkolók kialakítását kevésbé tartják fontosnak.

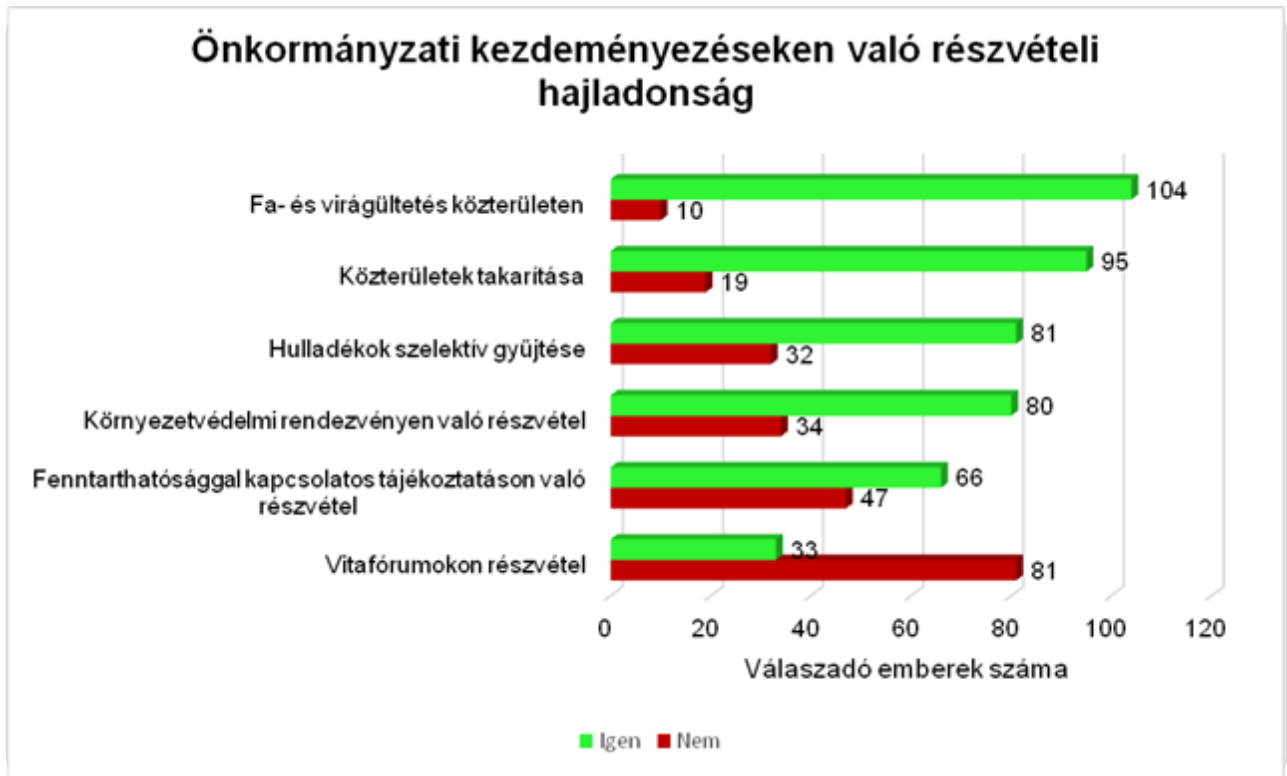

Az utolsó kérdésben arra kérdeztünk rá, h alábbi lakóközösségi vagy önkormányzati kezdeményezésekben részt venne-e vagy sem; az alábbi lehetőségek közül;

- Közterületek takarítása
- Fa- és virágültetés közterületen
- Vitafórumokon részvétel
- Hulladékok szelektív gyűjtése
- Fenntarthatósággal kapcsolatos tájékoztatáson való részvétel
- Környezetvédelmi rendezvényen való részvétel

A legtöbben fa és virágültetésben vennének részt, és erre a kérdésre jött a legkevesebb elutasító válasz is, összesen 10 fő nem támogatná. Továbbá a közterületek takarításában is többen részt vennének.

E mellette még a hulladékok szelektív gyűjtését, a környezetvédelmi rendezvényen való részvételt és a fenntarthatósággal kapcsolatos tájékoztatáson való részvétel is többen vállalnák, mint akik nem. Amit a többség nem vállalna az a vitafórumokon való részvétel.

6. A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS PROGRAM FELADATAI ÉS CÉLKITŰZÉSEI

A Fenntarthatósági Program fő célkitűzése, hogy elősegítse Battonya társadalmi- gazdasági-környezeti fejlődésének közép-, illetve hosszútávon fenntartható pályára való áttérését, figyelembe véve a helyi adottságokat és a tágabb folyamatokat, feltételeket.

A Program a fenntartható fejlődés koncepciójára, szemléletére és értékrendjére, alapelveire, célkitűzéseire és megvalósítási eszközeire építve hosszú távú, átfogó, folyamatosan felülvizsgálandó és megújítandó keretet nyújt a helyi stratégiák, programok, tervek számára, ezzel egyúttal számításba véve az azok közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat, valamint elősegítve azok összhangját (koherenciáját).

Ennek érdekében a FFP:

Jól összpontosított politika, ami integrálja az egyes szektorok „környezet és fejlődés” típusú problémáit, tervezési céljait és értékeit, döntéshozását és végrehajtási mechanizmusát;

Elkötelezett a helyi problémák felismerése és megoldása mellett, mindezt hosszú távú (legalább három generációnyi) időkeretben gondolkodva;

Feltárja a környezeti hatások és a mögöttes gazdasági és politikai nyomások összefüggéseit (politikai döntések, és azok hiánya, a piac működési elégtelenségei stb.);

- a helyi jellegű kérdések, ügyek, döntések és intézkedések és a globális hatások között próbálja az összefüggéseket megtalálni, legyen az környezeti, társadalmi vagy gazdasági vetület;
- a közösség közreműködését erőteljesen próbálja motiválni. A polgárokat, társadalmi szervezeteket és a fő érdekcsoportokat igyekszik bevonni a „környezet és fejlődés” típusú ügyek tervezési és megvalósítási folyamatába;
- Meghatározza és elősegíti a fenntarthatóság eléréséhez, a kívánatos társadalmi állapot fele való elmozduláshoz szükséges változásokat és annak kereteit;
- azonosítja azokat az alapvető feltételeket, amelyek e célok és politikák – jól tervezhető, kommunikálható, mérhető és számon kérhető – megvalósulását lehetővé teszik;
- azonosítja a leginkább gátló, illetve a megvalósulást leginkább segítő főbb tényezőket, s ezek alapján meghatározza a célkitűzéseket, a cselekvés fő irányait;
- figyelembe veszi a már létező programokat, terveket és stratégiákat, beépül azokba, illetve kezdeményezi azok felülvizsgálatát, átalakítását és új tervek kidolgozását, ezzel biztosítva közép- és hosszútávon a politikák lehető legnagyobb összhangját és a területek integrációját.

A FFP megvalósítása széleskörű egyeztetési folyamatot, a társadalmi érdekcsoportok/civil szervezetek képviselőinek bevonását és a politikai, gazdasági és társadalmi szereplők közötti széleskörű együttműködést igényel.

6.1. A Fenntarthatósági Program társadalmi célkitűzései és feladatai

6.1.1. Társadalmi szemléletformálás

Az intézkedés célja: a jelen és a jövő generációk számára a fenntarthatósági szempontok megismertetése.

<i>Projekt neve</i>	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése a helyi média bevonásával
<i>Projekt célja</i>	Rendszeres, a környezettudatos társadalmi magatartást (komposztálás, szelektív gyűjtés, tudatos vásárlás, hatékony energiagazdálkodás) és a helyi értékek (közösségi, kulturális, épített és természeti értékek) megőrzését elősegítő társadalmi fórumok szervezése, melyről a helyi média is rendszeresen és kiemelten tudósít.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ helyi értékek ▪ védett értékek ▪ Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	az első Local Agenda 21 fórum
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	1.000.000 Ft/év
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

6.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése

Az intézkedés célja: a Városban működő intézmények, közintézmények, szervezetek vizsgálata, fejlesztése, elősegítve ezzel a hatékony munkavégzést és a lakossággal való kapcsolat fejlesztését, könnyebb és gyorsabb ügyintézését.

<i>Projekt neve</i>	Eszközbeszerzés a hatékonyabb intézményi működés érdekében
<i>Projekt célja</i>	Eszközbeszerzés a zöld beszerzés szempontjainak figyelembe vételével.
<i>Célcsoport</i>	Battonya Város Polgármesteri Hivatalának alkalmazottai
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város Polgármesteri Hivatala
<i>Javasolt ütemezés</i>	rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A civil társadalom és a helyi közigazgatás szereplői közötti együttműködés fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A hatékonyabb közösségi részvétel elősegítése, párbeszéd-programok, fórumok (akár interneten keresztül) révén a lakosság és a hivatalok, hatóságok közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

6.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: Egészséges és kulturált környezet, illetve életkörülmények biztosítása, életminőség javítása. Prioritása az önkormányzatok alapvető feladatai közé tartozik az egészségügyi és szociális ellátás biztosítása.

<i>Projekt neve</i>	A Város optimális környezet—egészségügyi helyzetének biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Egészséges és kulturált környezet biztosítása, a környezet-egészségügyi helyzet folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, szükség esetén az illetékes hatóságok bevonása és a megfelelő intézkedések megtétele. Települési egészségterv készítése, kidolgozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan legalább 2020-ig tart
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben
<i>Projekt célja</i>	Primer prevenció megvalósítása, melyen keresztül szűrésekkel, az életmód és az egészségügyi szemlélet formálásával, tanácsadással a betegségek bekövetkezésének gyakorisága csökkenthető - ez pedig jóval olcsóbb, mint az adott betegség ellátása. Szekunder prevenció során - ha már kialakult valamilyen betegség - arra kell törekedni, hogy ne alakuljon ki további szövődmény, ill. irreverzibilis folyamat - megfelelő orvosi ellátás biztosítása. Ha mégis kialakul károsodás, akkor a terciér prevenció keretén belül törekedni kell arra, hogy mindez ne okozzon zavart a társadalmi életben történő részvételkor, ill. ne alakuljon ki rokkantság. Amennyiben a rokkantság nem elkerülhető, fontos, hogy a beteg a maradék képességeinek maximális felhasználásával képes legyen minimálisan az önellátásra, és ha lehetséges, az újbóli társadalmi beilleszkedésre - ez a rehabilitáció megvalósításának esete, amikor szakképzett szociális munkások, ápolók alkalmazását kell biztosítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – feltételek megteremtése rövidtávon jelenlegi pályázati források igénybevételeivel legalább 2020-ig
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Körzeti orvosok ▪ Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az egészségügyi alapellátáshoz szükséges feltételek biztosítása (az orvosi rendelők akadálymentesítése, rendelők korszerűsítése, gépkocsipark fejlesztése).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv – (2019 – 2021)
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egészségügyi rendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Szakorvosok és házi orvosok egészségügyi, beteg nyilvántartásának egyesítése, melynek célja a tartósan beteg (magas egészségügyi kockázatú) emberek segítése, számukra könnyebb időpont egyeztetés és hely biztosítása, valamint szűrővizsgálatokra történő felhívás. A projekt megvalósításának alapja számítástechnikai rendszer fejlesztése, valamint szakképzett egészségügyi dolgozókból álló létszámnövelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya egészségügyi intézményei
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv – (pályázati források igénybevételevel 2020-ig biztos tart.)
<i>Partnerek</i>	Önkormányzat, egészségügyi ellátást biztosító intézmények a Város területén
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

6.1.4. Szociális helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: korszerű infrastrukturális keretek között működő, a lakosság igényeit kielégítő szociális ellátás biztosítása

<i>Projekt neve</i>	Szociális szolgáltatások fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szociális szolgáltatások körének szélesítése, a természetbeni szolgáltatások színvonalának javítása, a házi gondozás minőségének javítása, az ellátás elhelyezésére szolgáló épület felújítása. Hosszútávon önkormányzat által üzemeltetett bentlakásos intézmény kialakítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – Önkormányzat hosszútávon (pályázati forrás alapján jelenleg 2020-ig).
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Alapítványok ▪ Városban jelenleg is működő szociális intézmények
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás ▪ magántőke

6.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése

Az intézkedés célja: a Városban található oktatási intézményekben fellelhető képzés, oktatás fejlesztése, továbbképzések, tanfolyamok indítása a versenyképes munkaerő biztosítása érdekében. Prioritás a lakosság környezettudatosságának növelése.

<i>Projekt neve</i>	„ÖKO iskola” programban való részvétel
<i>Projekt célja</i>	<p>Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai értékeit.</p> <p>Az Ökoiskola cím adományozása kapcsolódik az ENSZ "A fenntarthatóságra oktatás" 2005 - 2014. évtizedének programjához.</p> <p>Az Ökoiskola egyfajta szempontrendszer, mely irányt mutat: Egy Ökoiskolában nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén.</p> <p>Az oktatásban szerepet kap a környezeti nevelés, a diákok ötleteikkel, munkájukkal segítik az iskola környezettudatos működését. Iskolánk működtetése környezetkímélő, a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve a helyi környezeti problémák megoldásában.</p>
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	Battonya iskolák
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Iskolák
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Általános és középfokú oktatási intézmények Battonyán
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egészségnap/hét és környezetvédelmi nap/hét
<i>Projekt célja</i>	Az egészségnap olyan projekt, amelyben helyet kaptak a testi és lelki egészséggel kapcsolatos tevékenységek, a fizikai állapotfelméréstől a különböző sporttevékenységeken, az egészséggel kapcsolatos tesztfeladatok megoldásán, az önértékelésen át az önismereti játékokig. A nap programja kiterjedt a családvédelem, az élelem- és kémiai biztonság, a szájhigiéna, a fogápolás, a testhigiéna, a környezetegészség és az egészséges táplálkozás problémáira. Környezetvédelmi nap szervezéssel a diákok környezettudatos életre nevelésének programja, veszélyes hulladékgyűjtési akciókkal (pl. elem, használaton kívüli mobiltelefon, papírgyűjtés...)
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	Battonya iskolák
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Iskolák
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Általános és középfokú oktatási intézmények Battonyán
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

6.1.6. Kulturális élet fellendítése

Az intézkedés célja: a Város különböző érdeklődésű társadalmi csoportjai számára szervezett programokkal a kapcsolódási igények kielégítése.

<i>Projekt neve</i>	Hagyományőrző rendezvények szervezése, támogatása
<i>Projekt célja</i>	Battonya hagyományainak megismertetése, helytörténeti anyagok gyűjtése, dokumentálása és kiállítása.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Turisták ▪ Testvérvárosok ▪ Könyvtárhasználók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan (pályázati források alapján 2019-ben.)
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendszeres szabadtéri nyári programok
<i>Projekt célja</i>	Hagyományteremtő céllal nyári szórakoztató, szabadtéri programok szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Városközpont ▪ Közparkok ▪ Iskolák ▪ Közintézmények udvarai
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv – éves rendszerességgel
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata kulturális és művelődési intézményei ▪ Civil szervezetek ▪ Felajánlók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati és intézményi önerő ▪ Nemzeti Kulturális Alap ▪ Egyéb kulturális pályázati források ▪ Vállalkozói támogatások ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Sportrendezvények
<i>Projekt célja</i>	Sporttevékenységek, mozgásos tevékenységek megszerettetése, közösségformálás, egészséges életmódra nevelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportpálya ▪ Sportcsarnok ▪ Közparkok ▪ Iskolaudvar ▪ Tornaterem
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan (évenként megrendezésre kerülő sportesemények?)
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Iskolák ▪ Sportot támogató civil szervezetek ▪ Sport Egyesületek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Civil szervezetek önerője ▪ Önkormányzati önerő ▪ Pályázati források ▪ Tagdíjak ▪ Felajánlások

6.1.7. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása

Az intézkedés célja: a Városban élő kisebbség és fogyatékos személyek a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi

életben való részvételt az őket megillető jogok biztosításával.

<i>Projekt neve</i>	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az önkormányzat feladata, hogy gondoskodik a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló akadálymentesítésről a Város intézményeinél.
<i>Célcsoport</i>	Battonya Városban fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Battonya Városában működő szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása
<i>Projekt célja</i>	Olyan munkahelyek teremtése, ahol a csökkent munkaképességű, fogyatékkal élő Battonya-i lakosoknak is biztosítani tudnak munkalehetőséget. Egy jól működő alapítvány, vagy egyesület sokat segíthet abban, hogy ők is teljes életet élhessenek.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élők
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Akadálymentesítés
<i>Projekt célja</i>	Az intézmények felújításánál, új épületek létesítésénél biztosítani kell az akadálymentes közlekedés feltételeit.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

6.1.8. Közösségi közlekedés fellendítése

Az intézkedés célja: A munkaerő mobilitásának biztosításához építeni kell a régió erősségeire, így például a közösségi közlekedés hálózatának, illetve kerékpárutak fejlesztésével, kiterjesztésével.

<i>Projekt neve</i>	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása
<i>Projekt célja</i>	A kerékpáros közlekedést vonzóvá, kényelmessé és biztonságossá kell tenni a lakosság számára ahhoz, hogy valóban növekedjen e közlekedési mód részaránya a városi közlekedésben. Összefüggő kerékpárút hálózatot kell kialakítani a Városban, amely kifelé csatlakozik a fontosabb pihenőterületekhez, biztosítani kell a belvárosban a pihenőterületeken és az intézmények környezetében megfelelő számú fedett, támasztós kerékpártároló kiépítést. El kell végezni a meglévő kerékpár utak burkolatának felújítását, új kerékpárutak kialakítását a kerékpárút hálózat bővítésével. A kerékpárutak és a közlekedési utak kereszteződéseit úgy kell kialakítani, hogy az a kerékpárosok számára biztonságosan használható legyen, az autósok számára külön figyelmeztető jelzéseket kell kialakítani, hogy a kereszteződésben kerékpárút keresztezése is történik.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid és középtáv (pályázati forrásból tervezés alatt lévő kerékpárutak 2019.)
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Kerékpáros egyesület
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	pályázati forrás

6.2. A Fenntarthatósági Program környezetvédelmi célkitűzései és feladatai

A helyi környezet káros anyagoktól való védelmével és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával járul hozzá a lakosság hosszú távú jólétéhez, valamint a növény- és állatvilág életkörülményeinek fenntartásához és sokféleségének megőrzéséhez.

6.2.1. Környezet ismerete, környezettudatosság

Az intézkedések célja: Az oktatás minden szintjén a környezetvédelmi tudatformálás integrált megjelenítése. Az oktatás pedagógiai célrendszerében helyet kell adni az aktív állampolgárrá nevelésnek, a környezettudatos gondolkodás kialakításának, a fenntartható fejlődés előmozdításának. Rendkívül fontos a helyi környezeti értékek és problémák megismertetése, illetve ezek kezelése.

Cél egy olyan társadalom kialakítása, mely „úgy elégíti ki a jelenben élők szükségleteit, hogy az ne veszélyeztesse a jövő generációk szükségleteinek kielégítését”. A környezeti tudatosság társadalmi beágyazódásának elősegítése a szemléletformálás, környezettudatos gondolkodás kialakítása, az ismeretközvetítés, a környezeti információk terjesztése, aktív állampolgárrá nevelés és közösség fejlesztés révén

Olyan mindenki számára elérhető környezeti adatbázist kell létrehozni, mely biztosítja, hogy a Város polgárai naprakész adatokkal rendelkezzenek a Város környezeti állapotára vonatkozóan és értesülhessenek a Városban előkészítés alatt áll környezeti állapotát esetlegesen befolyásoló beruházások, fejlesztések várható környezeti hatásairól.

<i>Projekt neve</i>	Helyi hulladékgazdálkodás jogi szabályozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos jogi szabályozás és a hulladékgazdálkodási tervezés folyamatos módosulása, illetve a helyi igények nyomán szükséges a helyi rendelet jogi szempontú folyamatos nyomon követése és amennyiben szükséges azok módosítása illetve újabb rendeletek megalkotása a hulladékgazdálkodás területén.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság, ▪ Város közszolgáltató intézménye
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	A társadalom környezeti tudatossága csak úgy javítható, ha folyamatosan tájékozott környezetének állapotáról, ismeri a gazdaság, társadalom és a környezet összefüggéseit, azok egymásra hatását. Tudatosan törekedni kell arra, hogy a fenntartható fejlődés a mindennapi nyilvánosság részét képezze, beépüljön a hétköznapi világába. A kommunikációs terv alkalmas arra, hogy az internetes eszközök, az oktatási rendszer, munkahelyek, a médiumok, tanácsadás, rendezvények és egyéb területeken folyó környezeti kommunikációáramlás egymást erősítse, hatásuk megsokszorozódjon. Összehangolt kommunikációs terv készítésére van szükség, melyben megtörténik az eddigi gyakorlat helyzetelemzése, meghatározásra kerül a kommunikáció cél- és eszközrendszere, a partnerek, a kommunikációs célok és üzenetek célcsoportonként meghatározása, konkrét kampányok kijelölése és e tevékenységek ütemezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan (pályázati forrásból 2014-2019.)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata Civil szervezetek PR szakértők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Nyilvánosság a Város környezeti ügyeivel kapcsolatban
<i>Projekt célja</i>	<p>A környezeti tudatosság növelése mellett a környezeti ügyek nyilvánosságának garanciája is lehet a már javasolt kommunikációs terv és annak megvalósítása, melyben helyet kell adni a társadalmi részvételt biztosító tevékenységeknek. Biztosítani kell a nyilvánosság részvételét az egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban. Ennek érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a nyilvánosságot közzététel, hirdetmény formájában tájékoztatni kell a javasolt tevékenységről a döntéshozás legkorábbi fázisában, (tervek, tervpályázatok közzététele, bemutatása) ▪ meg kell ismertetni a közvéleményt a biztosított részvételi formákról (kereshető személyek a hely és időpont megjelölésével, közmeghallgatás helye, ideje, címek stb.), ▪ tájékoztatni kell a szükséges környezeti információk rendelkezésre állásáról, a betekintés módjáról, a nyilvánosságot meg kell ismertetni a várható környezeti hatásokkal és azok csökkentésére tett javaslatokkal, intézkedésekkel, ▪ be kell mutatni a rendelkezésre álló alternatívákat, ▪ lehetővé kell tenni a nyilvánosság számára a közmeghallgatást, vagy írásbeli bejelentés formájában a véleménynyilvánítást, ▪ a nyilvánossággal meg kell ismertetni a döntést és annak szövegét, a fő okokat és megfontolásokat. ▪ elő kell segíteni az Interneten a közérdekű adatok nyilvánosságát, éves jelentéseket, környezeti információkat, ▪ a Város honlapján a közérdekű környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos fórum létrehozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan (tervezett beruházások folyamatában megvalósuló kapcsolattartás 2014-2019.)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

6.2.2. Települési és épített környezet védelme

Az intézkedés célja: A környezeti konfliktusok kialakulását megelőző mechanizmusok érvényesítése a városi fejlesztési, tervezési és engedélyezési folyamatokban. A településszerkezetből és területhasználatból adódó környezeti konfliktusok megelőzése. A jó lakókörnyezet és életminőség hosszú távú biztosítása a városlakók számára.

<i>Projekt neve</i>	Természet közeli élőhelyek védelme
<i>Projekt célja</i>	Megvédeni és megőrizni a természetközeli élőhelyeket hozzájárulva a biodiverzitás sokszínűségéhez. Természetközeli élőhelyeknek tekinthetők azok a területek, ahol az emberi beavatkozás, emberi tevékenységek (pl. gazdálkodás) mértéke elhanyagolható. Szükség esetén a védelem biztosítása jogszabályi úton (városi rendelettel).
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Városba látogatók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város közigazgatási területe ▪ helyi védetté nyilvánításra javasolt területek ▪ már védettség alatt álló területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Nemzeti Park ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításának lefolytatása
<i>Projekt célja</i>	Helyi jelentőséggel bíró természeti területek, zöldfelületek, kulturális szempontból kiemelkedő fontosságú különleges területek, egyedi tájértékek védeltségének biztosítása jogszabályi úton (városi rendeletekkel). A védetség érvényesítése a helyi tervek, programok tartalmában.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Városba látogatók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város közigazgatási területe ▪ természeti területek ▪ védetté nyilvánításra javasolt területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Műemléki épületek, helyi jelentőségű épített értékek, régészeti lelőhelyek védelme, a Város építészeti emlékeinek felújítása
<i>Projekt célja</i>	A Város műemlékeinek, műemlék jellegű épületeinek és építményeinek, továbbá a helyi szempontból védelemre méltó, értékes épületek rekonstrukciója vizuális környezetesztétikai szempontból is fontos.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv (pályázati források felhasználásával jelenleg folyamatban van)
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázat

<i>Projekt neve</i>	Tájvédelmi tevékenység
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési terv módosításakor a természet közeli tájállapot érvényre jutatása. Megfelelő zöldfelület arány kialakítása, természetközeli területek beépítési arányának és módjának szigorú szabályozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

6.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj)

Az intézkedés célja: az emisszió kibocsátási értékeinek csökkentésére való intézkedési program megfogalmazása.

<i>Projekt neve</i>	Környezetminőség javítása, élhető, egészséges városi környezet kialakítása
<i>Projekt célja</i>	<p>Az élhető, vonzó városi környezet megteremtéséhez mindenképp az egészségre veszélyes környezeti ártalmak csökkentésére (a levegő, a víz, a talaj szennyezésének visszaszorítására, valamint a zajterhelés korlátozására) van szükség.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Levegőtisztaság védelem, - Talajvédelem, - Vízvédelem, - Élővilág, természetvédelem, - Hulladékgazdálkodás és szennyvízkezelés, - Környezeti ismeretek környezettudatosság közvetítése a lakosság részére, - Zajvédelem, - Települési és épített környezet védelme, - Energiagazdálkodás, - Környezetbiztonság.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések
<i>Projekt célja</i>	<p>Az allergén növények egészségkárosító hatásának mérséklése érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Részletesen fel kell térképezni a Város területén előforduló allergén növények elterjedését, tényleges és potenciális élőhelyeit. ▪ Meg kell határozni azon növények körét, amelyek pollenje ténylegesen jelentős egészségügyi veszélyforrást jelent. ▪ Az elterjedési térkép alapján intézkedési programot kell kidolgozni, amely meghatározza a különböző területtípusok kezelési feladatait az allergén növények terjedésének visszaszorítása érdekében. A kezelési feladatoknak elsődlegesen az élőhelyi körülmények természetes módszerekkel történő megváltoztatására kell irányulniuk, amely az allergén növény terjedését akadályozza meg. ▪ Az intézkedési program megvalósítása. A programot megfelelően kommunikálni kell, megvalósításába be kell vonni a területhasználókat, tulajdonosokat ▪ A növényvédelemről szóló 2000. évi BattonyaV. Törvény előírja, hogy minden földtulajdonos és földhasználó köteles az ingatlanán és az ingatlan előtti területen a gyommentesítést június 30.-ig elvégezni. Ezt követően a fertőzött területen közérdekű védekezés (kényszerkaszálás) elrendelésére is sor kerülhet.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Utak pormentesítése
<i>Projekt célja</i>	A Város útjai okozta diffúz porszennyezés csökkentésének leghatékonyabb módja a burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátása, illetve szilárd burkolatú utakon a rendszeres utcaseprés elvégzése illetve nyáron az utak locsolása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése
<i>Projekt célja</i>	Uniós elvárásoknak és a jogszabályokban előírt határértékeknek való megfelelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A felszíni vizekbe történő illegális szennyvízbevezetések feltárása és visszaszorítása
<i>Projekt célja</i>	Fel kell tární és meg kell szüntetni a Város felszíni vizeibe történő közvetlen szennyvízbevezetéseket. Szükséges azonosítani azokat a szennyezőforrásokat is, amelyek a csapadécsatornákon keresztül terhelik ezeket a vizeket. Illegális folyékonyhulladék leürítő helyek és illegális szennyvíz és csapadékvíz bevezetések megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Víz és csatornamű szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakók felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakók felszámolása különös tekintettel a felszíni vizek parti sávjában és azon mélyfekvésű területekre, ahol a hulladék és a talajvíz közvetlenül érintkezhet. Illegális hulladéklerakó és hulladéklerakó helyek megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Záportározók, vízgyűjtő medencék kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Csapadékvíz rendezés, lehullott nagy mennyiségű csapadékvíz elvezetése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Zajterhelés megelőzése
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési tervekben a zajvédelmi követelmények érvényre juttatása (pl. zajvédelmi távolságok). Telephely engedélyezése során műszeres méréssel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Közlekedési eredetű fokozott zajterhelés csökkentése érdekében forgalomszervezési, járműkorszerűsítési és útminőségi fejlesztések elvégzése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Lakóövezeti zajforrások megszüntetése
<i>Projekt célja</i>	A lakóterületek közé ékelődött zajt okozó létesítmények áttelepítése, megszüntetése (pl. hulladék gyűjtősziget).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

6.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése

Az intézkedés célja: a városi infrastruktúra fejlesztése, egyben a szennyvíz- és ivóvízhálózat korszerűsítése, mivel a megfelelő infrastrukturális kiépítettség nagymértékben hozzájárul a beruházások, tőke idevonzásához és a környezeti elemek, ill. rendszerek védelméhez

<i>Projekt neve</i>	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés
<i>Projekt célja</i>	A felszíni vízvezetés problémájának megoldása
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	A Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv (pályázati források felhasználásával 2014-2020.)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati tulajdonú kül- és belterületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiépítése
<i>Projekt célja</i>	A meglévő útburkolat minőségének javítása, aszfalt burkolatú kül- és belterületi utak építése a jelenleg még burkolatlan utcákban.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Minőségjavítás folyamatos, építés hosszútáv (évenkénti pályázati források felhasználásával)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

Projekt neve	Lakossági Járdaépítési Program
<i>Projekt célja</i>	Ahol nincs kiépítve, ill. a nem megfelelően kialakított járdák helyett biztonságosan használható járdák építése, a lakosság bevonásával.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város területe – ahol szükséges
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	Költségvetésben elkülönített összeg
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati és lakossági önerő
<i>Projekt neve</i>	A városközpont járdáinak egységesítése
<i>Projekt célja</i>	Biztonságosan használható, kiselemes térburkolóval kialakított járdák építése a városkép szempontjából hangsúlyos területeken, attraktívabbá, egységessé téve ezáltal a városközpontot.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Városközpont még fel nem újított járdái
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

Projekt neve	A kerékpárút bel és külterületi szakaszának felújítása, bővítése
<i>Projekt célja</i>	Kerékpáros közlekedés biztonságos feltételeinek kialakítása, útminőség javítása, bővítése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Ide látogató kerékpáros turisták
<i>Érintett terület</i>	Városközpont még fel nem újított járdái
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv (pályázati források felhasználásával jelenleg folyamatban)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

6.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása

Az intézkedés célja: a megújuló energiaforrások felhasználási arányának növelése, környezetbarát technológiák bevezetése a Városban, törekedni kell az energiatakarékosságra, melyhez szükség van a megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére.

Az Önkormányzat a saját energiafogyasztását csökkenti és segítségnyújtás a lakosság saját energia felhasználásának csökkentéséhez.

<i>Projekt neve</i>	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata (napelemek, napkóhó)
<i>Projekt célja</i>	A napsütéses órák száma a Város területén megközelíti a 2000 órát, mely kedvező mennyiségű hőenergia átalakítására, ill. áram termelésére nyújt lehetőséget.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megvalósíthatósági vizsgálat - Középtáv ▪ Létesítés - hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások
<i>Projekt célja</i>	Környezetvédelmi előadások keretében a lakosság ismereteinek bővítése, szemléletváltás elősegítése, vállalkozásösztönzés. Ökológiai lábnyom számításával kapcsolatos ismeret átadás.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata
<i>Projekt célja</i>	A fosszilis energiahordozók helyett megújuló energiák alkalmazása, csökkentve ezzel a környezetterhelést, és hosszútávon az energiaköltségeket.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	Megvalósíthatósági vizsgálat – középtáv; Létesítés – hosszútáv (a tervezés tanulmányi terv szinten folyamatban van)
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötötten
<i>Projekt célja</i>	Kedvezőbb feltételek biztosítása, ill. támogatás nyújtása azoknak, akik meghatározott típusú és meghatározott mennyiségben megújuló energiaforrásokat használnak, támogatás, vagy kedvezmények nyújtása azon lakosság számára, akik energiatakarékos eszközöket használnak (energiatakarékos izzó).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv (pályázati források igénybe vételével 2014-2020.)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

6.2.6 Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása

Az intézkedés célja: a városi környezet javítása, a biológiai aktivitás és esztétikai érték növelése, a megfelelően kialakított városi zöldfelületi rendszer a lakosság jólétét szolgálja, javítja a városi klímát, jótékonyan befolyásolja a városképet

<i>Projekt neve</i>	Meglévő közparkok megújítása és új közparkok, közösségi terek kialakítása zöldterületeken
<i>Projekt célja</i>	A lakosság számára rekreációs területként szolgáló rendezett közparkok kialakítása, ezáltal a Város összképének javítása, turistabaráttá tétele.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Városba látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közparkok ▪ Játzóterek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- vagy hosszútáv (jelenleg is folyamatban.)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Szabványos játszótér kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Új szabványos játszótér kialakítása a városközpontban lévő zöldterületeken, lakóövezetekben, lakóparkokba hozzájárulva a családbarát városképhez.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Városba látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv (2019-ben induló beruházások pályázati pénzekből)
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

6.2.7. Hulladékgyűjtés

Az intézkedés célja: Az országos, regionális és helyi hulladékgyűjtési tervek prioritásainak érvényesítése, a megelőzés szempontú hulladékgyűjtés kialakítása. Környezetbarát és „a szennyező fizet” elven alapuló rendszer kialakítása. A termelési és a lakossági hulladékcsökkentés ösztönzése. Lakossági veszélyes hulladékmennyiség csökkentése és szervezett begyűjtés megvalósítása.

<i>Projekt neve</i>	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, rekultivációja
<i>Projekt célja</i>	A Város bel-és külterületén található illegális hulladéklerakó helyek felszámolása. Cél önkéntesek, illetve civil szervezetek és a városi közszolgáltató segítségével felmérni az illegális hulladéklerakó helyeket és közös összefogással megszüntetni.
<i>Célcsoport</i>	Illegális hulladéklerakó és hulladéklerakó helyek
<i>Érintett terület</i>	A Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv, folyamatos
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok
<i>Projekt célja</i>	A családi házas ingatlanok esetén az ingatlan tulajdonosok tájékoztatási és meggyőzése e tevékenységek előnyeiről mind közösségi szinten, mind háztartás szintjén. A drága és fenntarthatatlan zöldhulladék-szállítás helyett gazdálkodást, valamint az ingatlanon való ésszerű vízgazdálkodást ösztönözni.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, intézménytulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től kezdődően
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	500.000 – 1.000.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Házi szennyvíztisztítás fejlesztése a közműves szennyvízcsatornával gazdaságosan el nem látható területeken
<i>Projekt célja</i>	A különböző előírások vagy terepviszonyok miatt közműves csatornával el nem látható területeken a szennyvíztisztítás és kezelés korszerűbb, fenntarthatóbb módjának elterjesztése, bevezetése
<i>Célcsoport</i>	▪ Lakosság, ingatlanulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015- től kezdődően.
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Ingatlanulajdonosok

<i>Projekt neve</i>	Hulladékgyűjtő udvar(ok) kialakítása
<i>Projekt célja</i>	A hulladékok szelektív gyűjtésének elősegítésére, valamint a nem kívánatos gyűjtőszigetek megszüntetésére a Város több pontján célszerű hulladékgyűjtő udvarokat kialakítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	▪ Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Tervezéstől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek és saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Építési és bontási hulladékok hasznosítása
<i>Projekt célja</i>	A lakosság megfelelő tájékoztatásával el kell érni, hogy a Városban keletkező építési és bontási hulladékokat a hulladékkezelő telepre szállítsák, ne pedig illegális hulladéklerakások keletkezzenek belőlük a Város külterületein. Szükséges a hulladékszállítást végző vállalkozások rendszeres ellenőrzése. Ösztönözni szükséges az építési hulladékok újrahasznosítását pl. a városi utak, épületek felújítása során keletkező nem veszélyes bontási hulladékokból a szilárd burkolattal nem ellátott utak útalapját is elkészíthetik.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, építési vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Helyi építési vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Oktatás, szemléletformálás
<i>Projekt célja</i>	<p>Fogyasztói magatartás befolyásolása: közterületi és önkormányzati médiában szereplő reklámok környezettudatos kezelése. Intézményi hulladékcsökkentő megoldások bevezetése. Alternatívák alkalmazása. Az önkormányzati oktatási és kulturális intézményi hálózaton keresztül lehetőség van a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló, a helyi hulladékgazdálkodási tervben részletezett nevelési és szemléletformálási programok teljesítésére. Az Önkormányzat és a közszolgáltató közös hulladékgazdálkodási akciók megvalósítása:</p> <p>Iskolákban és óvodákban szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő oktatóprogram,</p> <p>A szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő Hulladékért virágot akció,</p> <p>Karácsonyfagyűjtő akció,</p> <p>Általános iskolások számára vetélkedősorozat szervezése a szelektív hulladékgyűjtés témakörében,</p> <p>A környezetvédelmi világnap alkalmából egy napos szelektív hulladékgyűjtést szorgalmazó akció</p>
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata; Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

6.3. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése

6.3.1. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése

Az intézkedés célja: a városi kötelező és a vállalt feladatok ellátása az önkormányzat Feladata, így az intézkedés célja a városi önkormányzati feladatok ellátásához szükséges tőke előteremtése, biztosítása, biztosítva ezzel a lakosság megfelelő életminőségét és elősegítve a Város és az ott található intézmények fejlődését.

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati bevételek növelése
<i>Projekt célja</i>	A bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése, a költségvetési arányok jelenlegi helyzetének felmérése, a közpénzek gazdaságos és hatékony elosztása, a bevételek növelése pályázatok és vissza nem térítendő támogatások révén.
<i>Célcsoport</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Megvalósítási keret</i>	Projektől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Adók, egyéb támogatások

<i>Projekt neve</i>	Hatékony intézményi struktúra kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Városi intézményekben optimálisan kialakítható munkakörök meghatározása, tényleges igényeknek megfelelő feladatmegoldások alkalmazása, intézmények személyi állományának, az optimális létszámszükségletnek biztosítása a kialakított munkakörök és foglalkoztatottság alapján. Szervezetek közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Érintett terület</i>	Városi Intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intézmények ▪ Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források; Saját forrás
<i>Projekt neve</i>	Pályázatokkal kapcsolatos monitoring
<i>Projekt célja</i>	Pályázatok horizontális (esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági) vállalásaihoz kapcsolódó monitoring rendszer kialakítása, működtetése a Polgármesteri Hivatalban.
<i>Célcsoport</i>	Battonya Város Önkormányzata

<i>Érintett terület</i>	Polgármesteri Hivatal
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	-
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

6.3.2. Ipar fejlesztése

Az intézkedés célja: Battonya Városában olyan ipari termelő egységek letelepedésének elősegítése, melyek alacsony környezeti terhelés mellett nagy hozzáadott értékű termékeket állítanak elő. Az ipar fejlesztésének további célja a Városban képzett szakemberek számára helyi munkalehetőség biztosítása.

<i>Projekt neve</i>	Befektetési projekt-portfólió összeállítása, népszerűsítése
<i>Projekt célja</i>	A Városban található befektetési lehetőségek feltérképezése, népszerűsítése által sikeres magánberuházások generálása, Battonya -i munkahelyek létrehozása érdekében.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése
<i>Projekt célja</i>	A Városban beruházni kívánó vállalkozások megtelepedésének elősegítése, ügyintézésének előmozdítása, ezáltal sikeres magánberuházások generálása, Battonya -i munkahelyek létrehozása érdekében.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
<i>Projekt célja</i>	Battonya Városában rendelkezésre álló szakképzett munkaerő részére helyi munkahelyek létrehozásának segítése, mely nagyban csökkentené a helyi lakosság fővárosi munkahelyre való utazásának időigényét.
<i>Célcsoport</i>	Munkavállalók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelők ▪ Vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város közigazgatási területe ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Megújuló energiákra alapozott ipar telepítése
<i>Projekt célja</i>	Olyan ipari üzemek letelepedésének kiemelt támogatása, melyek a megújuló energiát hasznosító berendezéseket állítanak elő (pl. napkollektor, széltubina...)
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város közigazgatási területe ▪ Iparterület
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Befektetők ▪ Önkormányzat
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

6.3.3. Mezőgazdaság fejlesztése

Az intézkedés célja: Az erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó, hatékony és fenntartható mezőgazdaság kialakítása, mely megélhetési forrást biztosít és segít fenntartani a természeti, környezeti értékeket.

<i>Projekt neve</i>	Biotermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés
<i>Projekt célja</i>	Káros szermaradványoktól mentes, kiváló minőségű élelmiszer előállítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló.
<i>Érintett terület</i>	Biotermelésre bejelentett területek.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.2014-2019.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	A biotermelés magasabb költségeket eredményez a szigorított termelési feltételek következtében, azonban mégis tisztességesebb jövedelemre tesznek szert, termékeikkel (túlvégyszerezett, érésgyorsítóval kezelt) nem verik át a vásárlókat.
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források
<i>Projekt neve</i>	Vegyszermentes háztáji termékek előállítása
<i>Projekt célja</i>	Háztáji keretek között, műtrágyák és növényvédőszer felhasználása nélkül előállított, biztonságosan fogyasztható élelmiszerek termelése.
<i>Célcsoport</i>	Társadalom – mint hatásviselő.
<i>Érintett terület</i>	Gazdálkodók földterületei.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelői költség ▪ Vetőmag költség
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Helyi kistermelők piaca
<i>Projekt célja</i>	A helyi kistermelők helyi lakóknak való értékesítésének megteremtése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló, kistermelők – mint értékesítők
<i>Érintett terület</i>	Piaci árusok, kistermelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan. (jelenleg is működik)
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját területek felhasználásával, az érintett termelők bevonásával

6.3.4. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése

Az intézkedés célja: A gazdaság fejlesztésekor nem kerülhetnek háttérbe a környezetvédelmi szempontok és a környezettudatos magatartás. A gazdaság dinamikus fejlesztéséhez, a beruházások, a tőke Városba vonzásához szükség van a gazdasági kockázatok csökkentésére.

<i>Projekt neve</i>	Marketingstratégia kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	Megfelelő marketingstratégia kidolgozásával, a célcsoportok, arculati elemek, reklámanyagok meghatározásával az értékesítési lehetőségek javulnak, a piaci pozíció megszilárdul.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Kistérségi társulás ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati támogatás és koordináció a gazdaságfejlesztési / munkahelyteremtő folyamatokban
<i>Projekt célja</i>	Kedvező feltételek biztosítása a gazdasági fejlesztések támogatásához.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Saját forrás ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára
<i>Projekt célja</i>	Információszolgáltatás és gyűjtés, kapcsolati tőke kiépítésének céljából tájékoztató előadások, fórumok, kiállítások szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása
<i>Projekt célja</i>	Vállalkozások technológiai, infrastrukturális és ingatlan jellegű fejlesztéseinek támogatása, együttműködésének és piacra jutásának segítése, javítva ezzel munkahelyteremtő képességüket és jövedelmezőségüket.
<i>Célcsoport</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Battonya Város közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzat ▪ Állami szervek ▪ Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város közigazgatási területe ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

6.3.5. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése

Az intézkedés célja: alternatív jövedelemforrás teremtése.

<i>Projekt neve</i>	Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése
<i>Projekt célja</i>	Vendéglátóhelyek, éttermek, szállodák, panziók, hotelek, camping és magánszálláshelyek létrehozása, fejlesztése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Családok ▪ Kisebb csoportok ▪ Befektetők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város közigazgatási területe ▪ Magántulajdonban lévő telkek, épületek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya Város Önkormányzata ▪ Befektetők ▪ Utazási irodák
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Komplex turisztikai tájékoztatórendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Tájékoztatás szórólapokon, kiadványokon és az internet segítségével, a tájékozódás, egységes arculat kialakítása, internetes honlap készítése, korszerűsítése.
<i>Célcsoport</i>	Battonya Városába látogató turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meglévő utazási irodák, ▪ Közintézmények ▪ Város forgalmasabb pontjai, útkereszteződései – táblák kihelyezése ▪ Sajtó ▪ Internet
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Lovas turizmus fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	Város külterületén, esetleg látványosságaihoz vezető lovas ösvény kijelölése.
<i>Célcsoport</i>	Battonya Városába látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Battonya közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Sport turizmus fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A Város külterületén, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területen Kalandpark és sportpályák (tenisz, golf) kialakításának lehetősége. Helyi túraútvonalak megtervezése
<i>Célcsoport</i>	Battonya Városába látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Battonya közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Battonya Város Önkormányzata, sportegyesület, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Pályázati források▪ Befektetők

7 MONITORING JAVASLAT

A monitoring célja

A partnerkapcsolatok és programok beindítása, működtetése. A terv végrehajtása közben adatgyűjtés a folyó tevékenységekről, a szolgáltatásokban és a rendszerekben bekövetkezett változásokról.

- Az erőforrásigények és források meghatározása.
- Kivitelezési ütemterv.
- Az önkormányzati költségvetés és az akcióterv közötti „híd” megteremtése.
- A programok kivitelezése.
- A tevékenységek és eredmények dokumentálása.
- A sikerek és problémák felismerése, jelentéskészítés.

A visszacsatolás és értékelés célja

Az előrehaladás és teljesítmény hagyományos értékelése célközpontú mutatók segítségével. A szolgáltatók és felhasználók tájékoztatása az eredményekről. A konzultáció, felülvizsgálat és/vagy tervezési folyamat megismétlése meghatározott küszöböknel.

- Értékelő csoportok létrehozása.
- Értékelés időbeosztásának meghatározása.
- Célokra alapuló mutatók kidolgozása.
- A jelentés kereteinek definiálása.
- Értékelés elvégzése.
- A partnerek tájékoztatása az értékelés eredményeiről.

Cselekvési terv

Fenntarthatósági megbízott és monitoring csoportok kijelölése

A fenntarthatósági tervben leírtakkal, valamint a Város környezeti fenntartásával kapcsolatos feladatok koordinálására, a fenti tervben leírt feladatok betartásának figyelemmel kísérésére, a fenntarthatósági terv felülvizsgálatához szükséges lakossági véleménygyűjtéshez fenntarthatósági megbízott kijelölése szükséges.

Fenntarthatósági terv felülvizsgálata

Jelen Környezeti Fenntarthatósági Terv felülvizsgálatát évente 1 alkalommal felül kell vizsgálni, a fenntarthatósági megbízott által begyűjtött lakossági és intézményi vélemények figyelembe vételével, ennek megfelelően a szükséges módosításokat el kell végezni.

Tudatformálás, konzultációk, gyűlések tartása

Évente két alkalommal – tavasszal és ősszel – konzultáció szervezése a környezeti fenntarthatósági tervben foglaltak megvalósításáról, valamint az elhangzott vélemények, ajánlatok kiértékelése és a fenntarthatósági terv ennek alapján történő felülvizsgálata.

Monitoring rendszer szereplői

- Polgármester
- Ügyrendi bizottság
- Pénzügyi bizottság
- Szociális bizottság
- Művelődési, Oktatási, Turisztikai bizottság
- Településfejlesztési, Mezőgazdasági és Környezetvédelmi bizottság

Az Önkormányzat által fenntartott oktatási Intézmények vezetői

- Egészségügyi és Szociális Ellátó Szervezet
- József Attila Művelődési Központ
- Mikes Kelemen Gimnázium kollégium
- Összevont Napközi Otthonos Óvodák
- Román Általános Iskola és Óvoda
- Szent István Általános Iskola
- Szerb Általános Iskola és Óvoda
- Battonyai Városi Bíróság
- Népek Barátsága Közművelődési és Iskolai Könyvtár
- Mikes Kelemen Gimnázium és Szakiskola
- József Attila Művelődési Központ és Alapfokú Művészeti Iskola
- SOS Gyermekfalu
- Városellátó szervezet

Civil szervezetek, helyi közösségek

A fenti csoportvezetőivel történt egyeztetések alapján a monitoring csoportban – az LA21-ben – a vezetők kerülnének megjelölésre, akik, adott esetben kijelölik az adott iroda azon munkatársát vagy munkatársait, akik a konkrét monitoring feladatot ellájtják.

Indikátorok

A Local Agenda 21 program keretén belül szükség van az előrehaladás, a bekövetkezett változások, a teljesítmény értékelésére. Az egyes részek előrehaladásának méréséhez olyan mutatószámok (INDIKÁTOROK) szükségesek, amelyek segítségével értékelhetőek a bekövetkezett változások. Az indikátorok a környezeti, társadalmi-, gazdasági folyamatok elemzéséhez, teljesítményértékeléshez nyújtanak segítséget és az információkat közérthető formában juttatják el a célszemélyekhez. Hozzájárulnak a társadalom szereplőinek tudatossága és viselkedése közötti eltérés csökkentésére, segítik a döntési folyamatok koordinációját - mindezt a fenntarthatóság alapelveinek érvényesülése érdekében.

Az indikátorok meghatározásánál jól mérhető, a KSH adatbázisában és a helyzetelemzés fejezeteiben is szereplő és alkalmazott statisztikai paramétereket választottunk, melyeket táblázatos formában foglaltunk össze. Ezen fenntarthatósági pillérenként készített táblázatok évenkénti kitöltésével és kiértékelésével hosszú távon is nyomon követhetők az időközben bekövetkezett változások, folyamatok.

Fontos hangsúlyozni, hogy az egyes indikátorok nem elsősorban egy-egy állapot leírására törekednek, hanem a LA21 előrehaladásával, megvalósulásával kapcsolatos változásokat mutatják be, és alkalmasak a közösségi teljesítmény mérésére, vagy akár az országos, ill. nemzetközi trendekkel való összehasonlításra.

A meghatározott célkitűzések megvalósulásának nyomon követése elsősorban az Önkormányzat feladatkörébe tartozik. Továbbá biztosítani kell a szolgáltatók, a lakosság tájékoztatását az eredményekről és a bekövetkezett változásokról.

Az indikátorok összegyűjtése pillérenként és célonként más-más intézmény feladata. Az oktatással kapcsolatos indikátorok és adatok összegyűjtése az oktatási intézmények feladata, melyből éves adatszolgáltatást kell, adjon az Önkormányzat részére. A demográfiai adatok összegyűjtéséért az

Önkormányzat illetékes osztálya a felelős. Az infrastruktúra adatait a szolgáltatók kötelessége szolgáltatni. A hulladékgazdálkodással kapcsolatos információkat a közszolgáltatóknak kell összegyűjteni adott évre vonatkozóan. Az egészségügyi, szociális és közbiztonsággal kapcsolatos indikátorok összegyűjtése szintén az Önkormányzat feladata segítséget kérve az érintett intézmények vezetőitől. A gazdasági pillérrel kapcsolatos összes adat összegyűjtése, kiértékelése az Önkormányzat feladata, csakúgy, mint a kitűzött célok megfogalmazása. A kulturális adatok szolgáltatásáért a Város kulturális intézményei a felelősek.

Az indikátorok összegyűjtésére segítségül szolgálnak az alább látható táblázatok, amelyeket 3 részre tagoltunk:

- Társadalmi pillér
- Gazdasági pillér
- Környezeti pillér

TÁRSADALMI PILLÉR

<i>Részcélok</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Általános adatok	állandó népesség száma (fő)				
	elvándorlások száma (eset)				
	Odavándorlások száma (eset)				
Egészségügyi helyzet fejlesztése	Működő házi orvosok száma (fő)				
	Működő házi gyermekorvosok száma (fő)				
	A házi orvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)				
	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)				
	A házi orvososi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)				
	A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)				
	A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások száma összesen (eset)				
	A házi orvososi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)				
	A házi orvososi ellátásban a lakáson történt beteglátogatás (eset)				
	Megjelenési esetek száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adat (eset)				
	Beavatkozások száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adatok) (db)				
	Gyógyszertárak száma (humán) (db)				
	Szociális helyzet fejlesztése	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)			
Éven túl nyilvántartott álláskeresők száma					
Járadék típusú ellátásban részesülők					
Segély típusú ellátásban részesülők					
Rendszeres szociális segélyben részesülők					
Munkavállaló korú népesség					
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya					

Oktatás, képzés fejlesztése	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)				
	Az általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (db)				
	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)				
	A napközis tanulók száma a nappali oktatásban az általános iskolákban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (fő)				
	Általános iskolai főállású pedagógusok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)				
	Naponta bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)				
	Számítógépek száma az általános iskolai feladat ellátási helyeken (db)				
	Középiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)				
	Középiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (a hat-, nyolc évfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)				
	Gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (a hat-, nyolc évfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)				
	Szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (szakmai képzéssel együtt) (fő)				
	Középiskolai főállású pedagógusok száma (fő)				
	Szakiskolai és speciális szakiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)				
	Szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)				
	Főállású pedagógusok száma a szakiskolákban és a speciális szakiskolában (fő)				
Nemzetiségi, etnikai oktatásban tanulók száma a nappali oktatásban a középiskolában (fő)					
Közbiztonság fejlesztése	Településőrök száma (fő)				
	Bűncselekmények száma (db)				

Kulturális élet fellendítése	A települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak száma (fő)				
	Múzeumi kiállítások száma (db)				
	Múzeumi látogatók száma (fő)				
	Rendszeres művelődési foglalkozások száma (db)				
	Rendszeres művelődési formákban résztvevők száma (fő)				
	Kulturális rendezvények száma (db)				
	Kulturális rendezvényeken részt vevők száma (fő)				
	Alkotó művelődési közösségek száma (db)				
	Alkotó művelődési közösségek tagjainak száma (fő)				

GAZDASÁGI PILLÉR

<i>Részcélok</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Nemzetközi együttműködés	Pályázati lehetőségek				
Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése	önkormányzati bevételek összesen (Ft)				
	önkormányzati kiadások összesen (Ft)				
	adóbevételek (Ft)				
	összes felvett támogatás (Ft)				
	összes elnyert pályázati forrás (Ft)				
	összes kifizetett pályázati önerő (Ft)				
Mezőgazdaság fejlesztése	összes mezőgazdasági használatú földterület (ha)				
	egyéni gazdaságok száma (db)				
	kistermelői gazdaságok száma (db)				
	mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma (db)				
	biotermesztés alatt álló földterület (ha)				
Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése	ipari szektorban foglalkoztatottak száma (fő)				
	ipartelepek száma (db)				
	bejegyzett vállalkozások száma (db)				
	környezetbarát technológiák alkalmazása (%)				
Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	szálláshelyek száma (db)				
	összes szállásférőhelyek száma (db)				
	vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)				
	külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)				
	vendéglátóhelyek száma (db)				
	turisztikai információs pontok, irodák száma (db)				

KÖRNYEZETI PILLÉR

<i>Részcélok</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	
Környezeti elemek és rendszerek állapotának javítása, védelme	összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)					
	a lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)					
	komposztáló háztartások száma (db)					
	biohulladék mennyisége (t)					
	helyi védettség alatt álló területek (m ²)					
	helyi védettségű épített objektumok száma (db)					
	felújításra szoruló középületek száma (db)					
A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)	zajszenyezés mértéke (dB)					
	szén-dioxid (CO ₂) koncentráció (ppm)					
Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	Lakásállomány (db)					
	Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)					
	Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)					
	Közüzemi szennyvízcsatorna-hálózat hossza (km)					
	Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások száma (db)					
	Villamosenergia-fogyasztók száma (db)					
	Az összes gázcsőhálózat hossza (km)					
	Összes gázfogyasztók száma (db)					
	Távfűtésbe bekapcsolt lakások száma (db)					
	Melegvízhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)					
	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)					
	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)					
	Állami közutak hossza (km)					
	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)					
	Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége (1000 kWh)					
	Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m ³)					
	Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)					
	Összes elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m ³)					
	Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása	fenntartható energiahasználat témájú előadások résztvevőinek száma (fő)				
		megújuló energiaforrást alkalmazó				

	középületek száma (db)				
	megújuló energiaforrást alkalmazó háztartások száma (db)				
	egy főre jutó összes energiafogyasztás (fő/MJ)				
Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása	erdő művelési ág aránya a területhasználatban (%)				
	biológiai aktivitás mértéke (%)				
	összes zöldterület a településszerkezetben (m ²)				
	egy főre jutó zöldterület (fő/m ²)				
	szabványos játszóterek száma (db)				
	a zöldfelületek fenntartásra szánt költség (Ft/ha)				

8. MEGVALÓSÍTÁS

A város fejlesztése, versenyképességének növelése csak akkor lehet hosszú távon eredményes és fenntartható, ha széles társadalmi bázison nyugszik, minél több ember vesz részt a javak környezetkímélő előállításában, és élvezzi azok előnyeit.

Alapvető fontosságú, hogy a Battonya Fenntartható Fejlődésének Programjában szereplő célok eléréséhez vezető úton a társadalmi szereplők folyamatosan tisztában legyenek azzal, hogy milyen célért milyen befektetéseket és erőfeszítéseket kell megtenni. A célok elérése ugyanakkor – egyes esetekben a konfliktust is vállaló – reformok, és a helyi társadalom minden tagjának tudatos tevékenysége által mehet végbe.

A FFP meghatározza a fenntartható fejlődés elérésének folyamatát, szervezeti hátterét és eszközeit. A fenntarthatóság felé való elmozdulás csak egységes rendszerszemlélet alapján képzelhető el. E szemlélet alapján – folyamatosan (kétévente) felülvizsgálva és szükség esetén megújítva a FFP tartalmát – meghatározhatók azok a követelmények, megoldási módok, amelyek biztosítják az egyes intézkedések összhangját, kapcsolódásait és hatásosságát.

8.1. Az önkormányzat szerepe a helyi fenntarthatóság megvalósításában

A FFP megvalósításához az önkormányzat részéről olyan politikai kultúra megteremtése szükséges, mely:

- párbeszédet folytat a jövőképről, a fejlődés lehetséges irányairól, a közösség jövőjének értékeiről és alapvető döntéseiről,
- a párbeszédbe bevonja a társadalom minden csoportját,
- az általános megegyezés (konszenzus) elven alapszik.

Az önkormányzatnak a FFP megvalósításában kapott központi szerepét a következő jellemzők indokolják:

- Az önkormányzat a helyi közösséghez „közel van”, így érzékenyebb a helyi problémákra (szubszidiaritás elve)
- Kiterjedt szolgáltató-rendszer működtetője
- Az erőforrások egyik jelentős felhasználója. A legtöbb közösségben az önkormányzat számottevő munkáltató és erőforrás-felhasználó, ezért a fenntarthatósági célok megvalósítása
- A piacot befolyásoló erő. Mint az áruk és szolgáltatások egyik legnagyobb fogyasztója helyi szinten, az önkormányzat jelentős befolyást gyakorolhat beszállítóira.
- Példakép más szervezetek számára. A környezetmenedzsment javuló gyakorlatával kapcsolatban szükség van a megfelelően tanulmányozott és jól dokumentált példákra
- Az önkormányzat saját tapasztalatainak továbbadása ösztönzőleg hathat mások számára. A legnehezebb feladat az, hogy a magasabb szintű környezeti teljesítményt egy szervezet integráns részévé tegyék, ezért az ezen a téren elért sikerek továbbadása felbecsülhetetlen értékkel bír és ritkán követel nagy tőkebefektetést.
- Információs szolgáltató. Egyre több helyen felismerik, hogy az információ könnyű elérésének lehetővé tétele nagyban támogatja a helyi közösséget.
- Támogató. Az önkormányzat kezében számos eszköz van arra, hogy stratégiai keretet biztosítson a polgárok személyes környezeti teljesítményének javításához. Sőt, számos nagy szervezet hagyatkozhat meg a központi gondoskodásra: tömegközlekedés, hulladékfeldolgozás, oktatás stb.
- Hálózatműködtető. Amennyiben egy közösség teljes erőforrásbázisát mozgósítani akarjuk, akkor az üzleti, a társadalmi és az állami szektor erőit egyesíteni kell és ebben fontos szerepe van a helyi

önkormányzatnak. Képesnek kell lennie arra, hogy az együttműködések és társulások különböző formáin keresztül bevonja az említett csoportokat a folyamatba, ezzel biztosítva a nagyobb fenntarthatóságot.

- Lobbizó és az általános megegyezést segítő fél. Az önkormányzat szócsőként is kell, hogy működjön, ami eljuttatja a közösség céljait és törekvéseit régiós, nemzeti és nemzetközi szintre.

8.2. A fenntartható fejlődés érvényesítésének lépései

A.) Partnerségi kapcsolatok kiépítése

Szervezeti struktúra kialakítása, a szolgáltatások nyújtói és felhasználói a közös tervezésről partnerségi megállapodásokat kötnek.

- Lehetséges partnerek azonosítása.
- A partnerkapcsolatok céljainak és feladatainak meghatározása.
- A tervezés területének meghatározása.
- A tervezésre létrejött partnerkapcsolatok hatáskörének körülírása.
- A partnerkapcsolat-tervezés szervezeti kereteinek létrehozása.

B.) Közösségközpontú problémaelemzés

1. *Közösségi prioritások kijelölése.*

A szolgáltatási igények és problémák felfedése és rangsorolása közösségi konzultációkon keresztül.

- Célközösségek” definiálása.
- Konzultáció módszerének kiválasztása.
- A közösségi ügyek felismerésének elősegítése.
- Az ügyek konkretizálásának elősegítése: a problémák pontos meghatározása.
- A közösségi prioritások kijelölésének elősegítése.
- A folyamat dokumentálása és értékelése.

2. *Helyzetfelmérés, auditálás*

A kiemelt szolgáltatási igényekhez és problémákhoz kapcsolódó szolgáltató rendszerek felülvizsgálatának elvégzése.

- A felülvizsgálat(ok) hatáskörének meghatározása.
- A felülvizsgálandó szolgáltató rendszer jellemzőinek meghatározása.
- A szolgáltató rendszer térképének elkészítése.
- Az adatszükséglet és források azonosítása.
- Az adatfeldolgozás es elemzés normáinak megalkotása.
- Adatgyűjtés és feldolgozás.
- A szolgáltató rendszer állapotának felülvizsgálata és adatbázis létrehozása.
- A kapacitás és teljesítmény határainak, trendjeinek meghatározása az aktuális rendszerre vonatkozóan.
- Felülvizsgálati jelentés készítése.

C.) Stratégiai akciótervezés

Akciófeladatok és cselekvési lehetőségek meghatározása. Korlátok kijelölése a rendszerfeltételeket illetően, amelyek további problémaelemzést és tervezést vonnak maguk után.

- A közösségi prioritások és rendszer-felülvizsgálat áttekintése.
- A fenntartható szolgáltató rendszer jövőképe megalkotása.
- Akciófeladatok meghatározása.

- Cselekvési lehetőségek felismerése.
- Rendszerfejlesztési és teljesítménybeli célok meghatározása.
- A célok elérésére létrehozott partnerkapcsolatok és programok meghatározása.
- Ösztönzés a jövőbeni elemzésre és tervezésre.
- Az akciótervről szóló jelentés elkészítése.

D.) Megvalósítás és monitoring

A partnerkapcsolatok és programok beindítása, működtetése. A tervek végrehajtása közben adatgyűjtés a folyó tevékenységekről és a szolgáltatásokban, illetve a rendszerekben bekövetkezett változásokról.

- Az erőforrásigények és a források meghatározása.
- Kivitelezési ütemterv.
- Az önkormányzati költségvetés és az akcióterv közötti összhang megteremtése.
- A programok kivitelezése.
- A tevékenységek és eredmények dokumentálása.
- A sikerek és problémák felismerése, jelentéskészítés.

E.) Értékelés (audit) és visszacsatolás

Az előrehaladás és teljesítmény értékelése célközpontú mutatók (indikátorok) segítségével. A szolgáltatók és felhasználók tájékoztatása az eredményekről (visszacsatolás). A konzultáció, felülvizsgálat és/vagy tervezési folyamat megismétlése meghatározott küszöböknel.

- Értékelő csoportok létrehozása.
- Értékelés időbeosztásának meghatározása.
- Célokra alapuló mutatók kidolgozása.
- A jelentés kereteinek definiálása.
- Értékelés elvégzése.
- A partnerek tájékoztatása az értékelés eredményeiről.

9. IRODALOMJEGYZÉK

- BATTONYA VAROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE (2010)
- Békés megyei területfejlesztési koncepció (I kötet)
- Battonya Város hivatalos honlapja: www.battonya.hu